

RAPPORT

Circulaire bedrijvigheid in de regio Utrecht

Nulmeting

Klant: Provincie Utrecht
Referentie: BI5995-RHD-ZZ-XX-RP-Z-0001
Status: Definitief
Datum: 9 december 2022

Laan 1914 no.35
3818 EX Amersfoort
Mobility & Infrastructure
Trade register number: 56515154

+31 88 348 20 00 **T**
+31 33 463 36 52 **F**
info@rhdhv.com **E**
royalhaskoningdhv.com **W**

Titel document: Circulaire bedrijvigheid in de regio Utrecht

Sub titel: Nulmeting
Referentie: BI5995-RHD-ZZ-XX-RP-Z-0001
Status: Definitief
Datum: 9 december 2022
Projectnummer: BI5995
Auteur(s): EH, JBJ, AB

Gecontroleerd door: JBJ

Datum: 9 december 2022

Goedgekeurd door: PM

Datum: 9 december 2022

Classificatie

Alleen voor intern gebruik

Inhoud

1	Zicht op circulaire bedrijvigheid in de regio Utrecht	1
1.1	Definitie 'circulaire bedrijvigheid'	1
1.2	Onderzoeksmethode	2
1.3	Inhoud van dit rapport	3
2	Bedrijven in de regio Utrecht	4
2.1	Typering bedrijvigheid in regio met specialisatie-index	4
2.2	Economische specialisatie in de prioritaire thema's	5
3	Circulaire bedrijven in de regio Utrecht	9
3.1	Aanwezigheid circulaire bedrijven	9
3.2	Innovatieve circulaire bedrijven	10
3.3	Leeftijd circulaire bedrijven	11
3.4	Verdeling circulaire bedrijven over circulaire strategieën	13
3.5	Verdeling circulaire bedrijven over prioritaire thema's	15
3.6	Aandeel circulaire bedrijven per prioritair thema	16
3.7	Bedrijfsomvang en werknemers	18
4	Circulaire bedrijven op bedrijventerreinen	20
4.1	Aanwezigheid circulaire bedrijven op bedrijventerreinen	20
4.2	Jonge circulaire bedrijven op bedrijventerreinen	21
5	Circulaire bedrijven in de gemeenten	23
5.1	Aanwezigheid circulaire bedrijven in de gemeenten	23
5.2	Verdeling prioritaire thema's in gemeenten	25
5.3	Bedrijfsgrootte per gemeente	26
5.4	Factsheet gemeenten	26
6	Samenvatting en aanbevelingen	28
6.1	Samenvatting	28
6.2	Aanbevelingen	30

Behoudens andersluidende afspraken met de Opdrachtgever, mag niets uit dit document worden veeleenvoudigd of openbaar gemaakt of worden gebruikt voor een ander doel dan waarvoor het document is vervaardigd. HaskoningDHV Nederland B.V. aanvaardt geen enkele verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid voor dit document, anders dan jegens de Opdrachtgever.

Let op: dit document bevat mogelijk persoonsgegevens van medewerkers van HaskoningDHV Nederland B.V.. Voordat publicatie plaatsvindt (of anderszins openbaarmaking), dient dit document te worden geanonimiseerd of dient toestemming te worden verkregen om dit document met persoonsgegevens te publiceren. Dit hoeft niet als wet- of regelgeving anonimiseren niet toestaat.

Bijlagen

- A1 **Werkwijze inventarisatie circulaire bedrijvigheid (2022)**
- A2 **Overzicht SBI-codes prioritaire thema's**

1 Zicht op circulaire bedrijvigheid in de regio Utrecht

De provincie Utrecht heeft een Beleidsvisie circulaire samenleving 2050, [Beleidsvisie circulaire samenleving 2050, provincie Utrecht](#) en Uitvoeringsagenda circulaire samenleving 2021-2023 [Uitvoeringsagenda circulaire samenleving 2021-2023, provincie Utrecht](#) vastgesteld. Voor de circulaire transitie zet de provincie in op drie doelen:

1. Het verminderen van de milieudruk van materiaalgebruik.
2. Het verbeteren van de leveringszekerheid van producten, componenten en materialen.
3. Het ontwikkelen van een toekomstgerichte regionale economie.

Om bij te dragen aan deze doelen, is één van de aandachtspunten het krijgen van zicht op de circulaire bedrijvigheid in de regio Utrecht. Dit zicht helpt met de nadere invulling van beleid en acties. Voorliggend document geeft inzicht in de stand van circulaire bedrijvigheid in de regio. Deze 'nulmeting' is gericht op de stand van zaken in de circulaire bedrijvigheid (de transitie) en gaat niet in op de impact hiervan. De regio Utrecht omvat de provincie Utrecht en regio Gooi & Vechtstreek.

1.1 Definitie 'circulaire bedrijvigheid'

Om zicht te krijgen op 'circulaire bedrijvigheid' is het van belang goed te omschrijven wat we daaronder verstaan. Eens in de twee jaar brengt Royal HaskoningDHV (RHDHV) voor het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL) de circulaire bedrijvigheid in Nederland in beeld [Circulaire bedrijvigheid in kaart, 2021, RHDHV](#). Om dit onderzoek transparant en herhaalbaar uit te voeren, zijn 'circulaire bedrijvigheid' en bijbehorende begrippen gedefinieerd. In dit onderzoek sluiten we aan op het begrippenkader van het PBL-onderzoek (zie navolgend kader). Belangrijke voordelen daarvan zijn dat gebruikgemaakt kan worden van eerder verzamelde data en dat de resultaten voor de regio Utrecht vergelijkbaar zijn met de resultaten voor geheel Nederland.

Begrippenkader

Circulair bedrijf: Een 'circulair bedrijf' is bedrijf dat één of meerdere circulaire bedrijfsactiviteiten in uitvoering brengt. Toelichting:

- Bedrijven die ondersteunend zijn aan een circulaire bedrijfsactiviteit van een ander bedrijf, bijvoorbeeld door het geven van advies, vallen buiten de scope.
- Binnen de gebruikte methode wordt een bedrijf aangemerkt als circulair, of als niet-circulair. Dit betekent dat wanneer een klein gedeelte van een bedrijf een circulaire bedrijfsactiviteit uitvoert, het gehele bedrijf als circulair wordt gekenmerkt.

Circulaire bedrijfsactiviteit: Een 'circulaire bedrijfsactiviteit' is een circulaire strategie uit de abiotische of biotische kringloop toegepast door een bedrijf.

Circulaire strategie: Een circulaire strategie is een bedrijfsmodel overeenkomstig met een strategie van de (enigszins aangepaste) 'R-Ladder van PBL' (afgekort met R-strategie) of de 'Ladder van Moerman' (afgekort met RM-strategie).

Circulaire economie: Het doel van een 'circulaire economie' is effectief gebruik maken van grondstoffen om milieu-impact en leveringsrisico's te verkleinen. Grondstoffen worden onderscheiden in biotische (hernieuwbare) en abiotische (niet-hernieuwbare) grondstoffen.

Bedrijf: Met een 'bedrijf' wordt bedoeld een Nederlands bedrijf dat beschikt over een Kamer van Koophandel nummer en valt buiten de SBI-code O - Openbaar bestuur, overheidsdiensten en verplichte sociale verzekeringen.

Innovatieve activiteit: Een 'innovatieve activiteit' is het toepassen van een nieuw productontwerp, nieuw businessmodel of nieuwe technologie gericht op een circulaire economie. De innovatie is daarbij in de praktijk gedemonstreerd.

1.2 Onderzoeksmethode

Voor het in beeld brengen van de circulaire bedrijvigheid is gebruikgemaakt van verschillende zoekstrategieën. De basis voor de methode is het onderzoek 'Meting circulaire bedrijvigheid 2022 (RHDHV, 2022)'. Dit betreft een landelijke meting naar de circulaire bedrijvigheid in Nederland. Voor dit onderzoek is een soortgelijke methode gehanteerd. In deze paragraaf volstaan we met een korte uitleg (zie navolgend kader). Een nadere omschrijving van de verschillende werkwijzen en de daar bijhorende beperkingen is te vinden in bijlage A1. Voor een uitgebreide omschrijving wordt naar de vermelde landelijke meting verwezen.

Korte uitleg onderzoeksmethode circulaire bedrijvigheid

Zoekstrategie 1: SBI-codes

De eerste methode om circulaire bedrijven te inventariseren is door bedrijven te selecteren met een SBI-code, waarvan is aangenomen dat alle bedrijven binnen deze SBI-code circulaire bedrijfsactiviteiten uitvoeren. Hiervoor is de PAR-data van de provincie Utrecht gebruikt (peildatum april 2021) en een selectie van de PAR-data voor de regio Gooi- en Vechtstreek van de provincie Noord-Holland. De PAR-data bevat gegevens over alle bedrijven in Nederland.

Zoekstrategie 2: Webcrawl

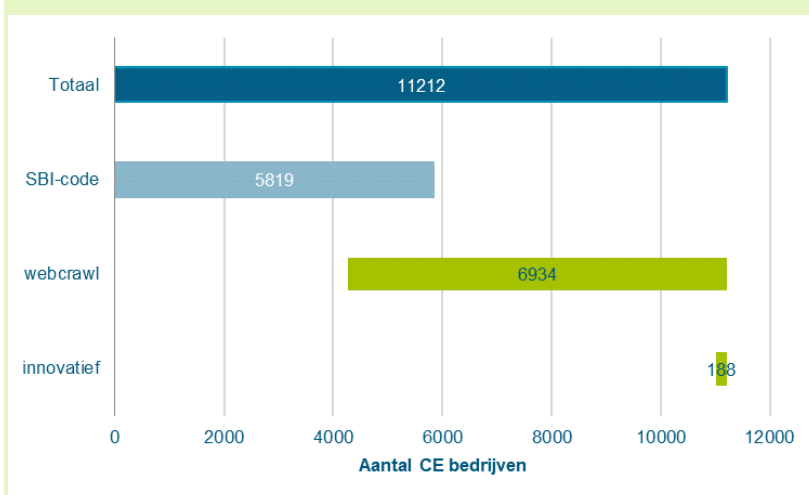
De werkwijze met SBI-codes geeft alleen bedrijven weer die binnen een 'circulaire' SBI vallen. Dit geeft geen volledig beeld. Er zijn bedrijven die onder 'niet-circulaire' SBI-codes vallen, die wel circulaire activiteiten verrichten. Om ook zicht te krijgen op deze bedrijven is gewerkt met een webcrawl uitgevoerd door company.info. Bij de webcrawl wordt gezocht naar bedrijven die bepaalde keywords op hun website gebruiken. De webcrawl is uitgevoerd in februari 2022.

Zoekstrategie 3: Webcrawl plus 'handmatige' search (innovatieve circulaire bedrijven)

Tijdens de webcrawl zijn keywords gebruikt om circulaire bedrijven te vinden. Een aantal van de gebruikte keywords is geclassificeerd als kenmerkend voor een innovatieve activiteit. Ook zijn extra bedrijfsactiviteiten gevonden door een 'handmatige' search van 'verzamelwebsites'. Verzamelwebsites zijn platforms waar circulaire bedrijven gebundeld zijn gepresenteerd. Handmatig zijn deze websites doorzocht op circulaire activiteiten in februari 2022.

Bundelen van resultaten van de verschillende zoekstrategieën

Het eindresultaat bestaat uit de samenvoeging van de verschillende zoekstrategieën waarbij de datasets zijn samengevoegd tot één set. Hierbij zijn dubbel voorkomende bedrijven verwijderd door de bedrijven te matchen op Kamer van Koophandel nummer, adres en naam.

Figuur 1: Overzicht van geïnventariseerde circulaire bedrijven per zoekstrategie.

Databronnen

In de navolgende tabel is een overzicht gegeven van de voor dit onderzoek gebruikte databronnen. Met de gehanteerde bronnen zijn de bevindingen geldend voor 2021-2022.

Tabel 1: Databronnen onderzoek.

Zoekstrategie	Bron	Kenmerken bedrijven
SBI-codes	PAR-data ¹ (2021)	Aantal bedrijven, onderverdeling naar: R-strategie, Transitie Agenda, Leeftijd en Locatie (gemeente).
Webcrawl	Database Company.info (2022)	Idem, inclusief innovatieve bedrijfsactiviteit.
Handmatige search	Internet (2022)	Idem, inclusief innovatieve bedrijfsactiviteit.

1.3 Inhoud van dit rapport

Dit rapport kent de volgende opbouw:

Hfst.	Titel	Inhoud
1.	Zicht op circulaire bedrijvigheid in de regio Utrecht.	Doel, begripsomschrijving en de in dit onderzoek gebruikte databronnen en zoekstrategieën zijn in dit hoofdstuk beschreven.
2.	Bedrijven in de regio Utrecht.	De economische specialisatie van bedrijvigheid in de regio Utrecht en per prioritair thema.
3.	Circulaire bedrijven in de regio Utrecht.	Een beschrijving en ruimtelijke verdeling van circulaire bedrijven in de regio Utrecht. Daarbij is een vergelijking gemaakt met de circulaire bedrijvigheid in Nederland.
4.	Circulaire bedrijven op bedrijventerreinen.	Een beschrijving en ruimtelijke verdeling van circulaire bedrijven op bedrijventerreinen in de regio Utrecht. De top 3 bedrijventerreinen met de meeste circulaire bedrijven is nader beschreven.
5.	Circulaire bedrijven in de gemeenten.	Een beschrijving van de aanwezigheid van circulaire bedrijven in de gemeenten van de regio Utrecht. Per gemeente is een beschrijving gegeven.
6.	Samenvatting en aanbevelingen.	In dit hoofdstuk zijn een samenvatting en aanbevelingen opgenomen.

¹ In de landelijke studie is data van het CBS gebruikt in plaats van PAR-data voor zoekstrategie 1. Deze zijn niet identiek vanwege verschillende peildata en niveau van meten. Met gebruik van CBS data geen inzicht mogelijk op bedrijfsniveau wat voor deze studie wel wenselijk is.

2 Bedrijven in de regio Utrecht

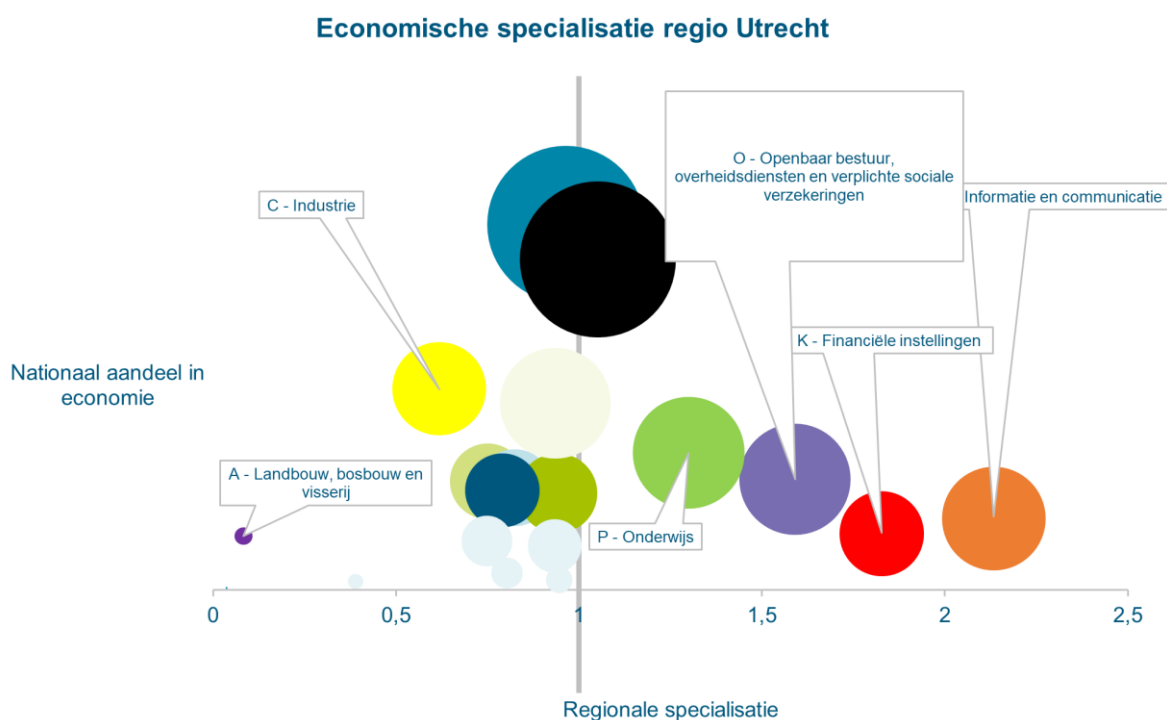
2.1 Typering bedrijvigheid in regio met specialisatie-index

Alvorens in te gaan op de circulaire bedrijvigheid in de regio Utrecht, is in dit hoofdstuk een typering gegeven van de aard van de bedrijvigheid van de regio aan de hand van de specialisatie-index.

Toelichting specialisatie index

De economische specialisatie van een gebied kan worden weergegeven door middel van een zogenaamde specialisatie-index. Deze index geeft het relatieve belang van een sector in de regio (op basis van aantal werknemers) weer in vergelijking met het belang van de sector in heel Nederland. Een index waarde van boven de 1 geeft aan dat de sector belangrijker is in de regio ten opzichte van gemiddeld in Nederland. Het formaat van de cirkels is gerelateerd aan het aantal werknemers in de sector.

⇒ **Economische specialisatie: informatie en communicatie, financiële instellingen en overheid**
In figuur 2 is de economische specialisatie van de regio Utrecht weergegeven.

Figuur 2: Specialisatie index economie in de regio Utrecht.

Sectoren met een relatieve grote aanwezigheid in de regio - met een specialisatie-index groter dan 1,5 - zijn informatie en communicatie (2,1), financiële instellingen (1,8) en openbaar bestuur, overheidsdiensten en verplichte sociale verzekeringen (1,6). Dat informatie en communicatie twee keer zo groot is als gemiddeld komt onder andere door het mediapark in Hilversum (met bedrijven als NOS, RTL). Verder vallen in deze sector binnen de regio Utrecht ook bedrijven als Capgemini, Ordina, Vodafone en KPN.

Onder financiële instellingen vallen banken (Rabobank, Volksbank), verzekeringsmaatschappijen (ASR) en pensioenuitvoeringsorganisaties (PPGM). Tot slot zijn er veel banen in de regio Utrecht die vallen binnen de sector openbaar bestuur, overheidsdiensten en verplichte sociale verzekeringen. Grote werkgevers hier zijn Rijkswaterstaat, de Kromhout Kazerne, RIVM, rechtbanken en de politie.

⇒ **Landbouw en industrie ondervertegenwoordigd**

Er zijn ook sectoren in de regio Utrecht die ondervertegenwoordigd zijn. Met name de landbouwsector valt hierin op, deze is ruim 10 keer zo klein als gemiddeld (0,08). Ook valt op dat de industrie bijna half zo groot is als gemiddeld en bouwnijverheid een derde kleiner is dan gemiddeld.

2.2 Economische specialisatie in de prioritaire thema's

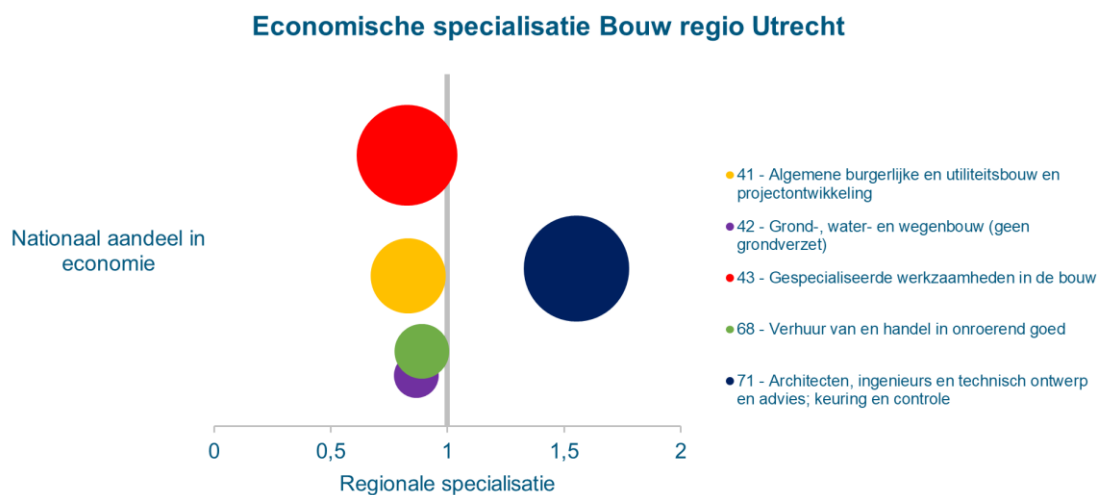
Toelichting prioritaire thema's

Prioritaire thema's zijn vijf in het Rijksbreed programma circulaire economie (Nederland Circulair in 2050, gepubliceerd in 2016) onderscheiden sectoren/ketens: 1) Bouw, 2) Biomassa en voedsel, 3) Consumptiegoederen, 4) Maakindustrie en 5) Kunststoffen. Het zijn sectoren die belangrijk zijn voor de Nederlandse economie maar ook het milieu belasten. De Rijksoverheid heeft samen met ondertekenaars van het Grondstoffenakkoord voor genoemde sectoren 5 transitieagenda's opgesteld. Elk circulair bedrijf is ingedeeld binnen één van de prioritaire thema's of onder 'Overig'. (Een circulair bedrijf valt onder de categorie 'Overig' als de SBI-code niet valt onder één van de prioritaire thema's of als de SBI-code informatie niet specifiek genoeg is om het bedrijf juist in te delen).

Navolgend is de economische specialisatie van bedrijven in de regio Utrecht, die vallen binnen de verschillende prioritaire thema's. Het gaat om alle bedrijven die binnen de prioritaire thema's vallen (en dus niet alleen de circulaire bedrijven).

⇒ **Prioritair thema Bouw: specialisatie in dienstverlening**

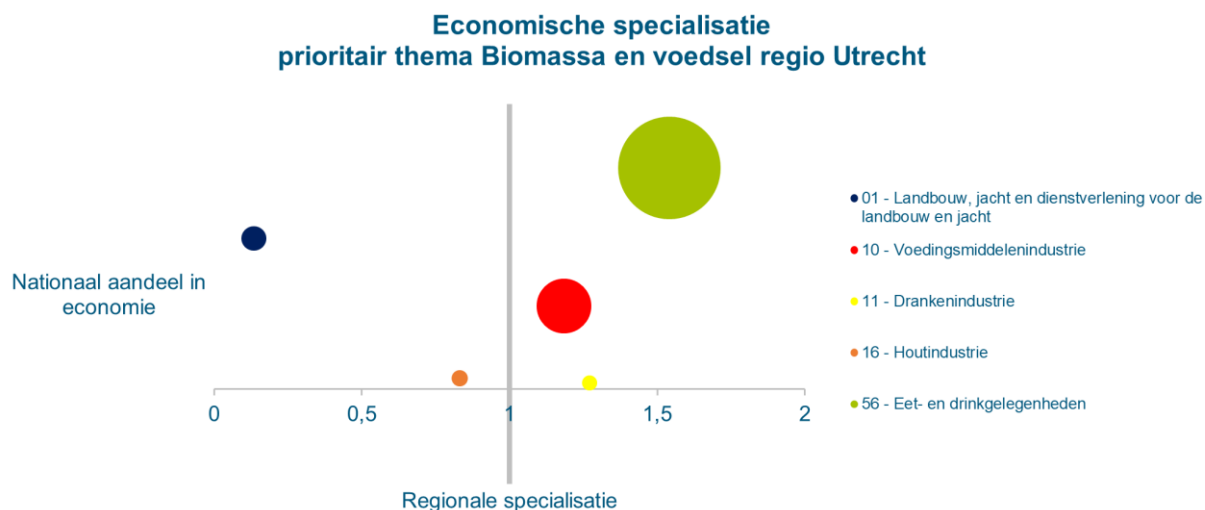
De economische specialisatie van bedrijven en organisaties (SBI-codes) binnen het prioritaire thema Bouw laat eenzelfde beeld zien als de economische specialisatie van alle bedrijven (SBI-codes; 02 - Bosbouw, exploitatie van bossen en dienstverlening voor de bosbouw, 03 - Visserij en kweken van vis en schaaldieren en 12 - Tabaksindustrie vallen ook onder het prioritaire thema Biomassa en voedsel maar kennen geen bedrijvigheid binnen de regio Utrecht) met een sterke vertegenwoordiging van dienstverlenende bedrijven (zie figuur 3). De dienstverlenende sector (SBI71: architecten ingenieurs et cetera) is bovengemiddeld aanwezig in de regio Utrecht (1,6) terwijl uitvoerende bouwbedrijven juist minder dan gemiddeld zijn gevestigd in de regio Utrecht.

Figuur 3: Economische specialisatie van SBI-codes binnen het prioritaire thema Bouw.

⇒ **Prioritair thema Biomassa en voedsel: specialisatie in eet- en drinkgelegenheden**

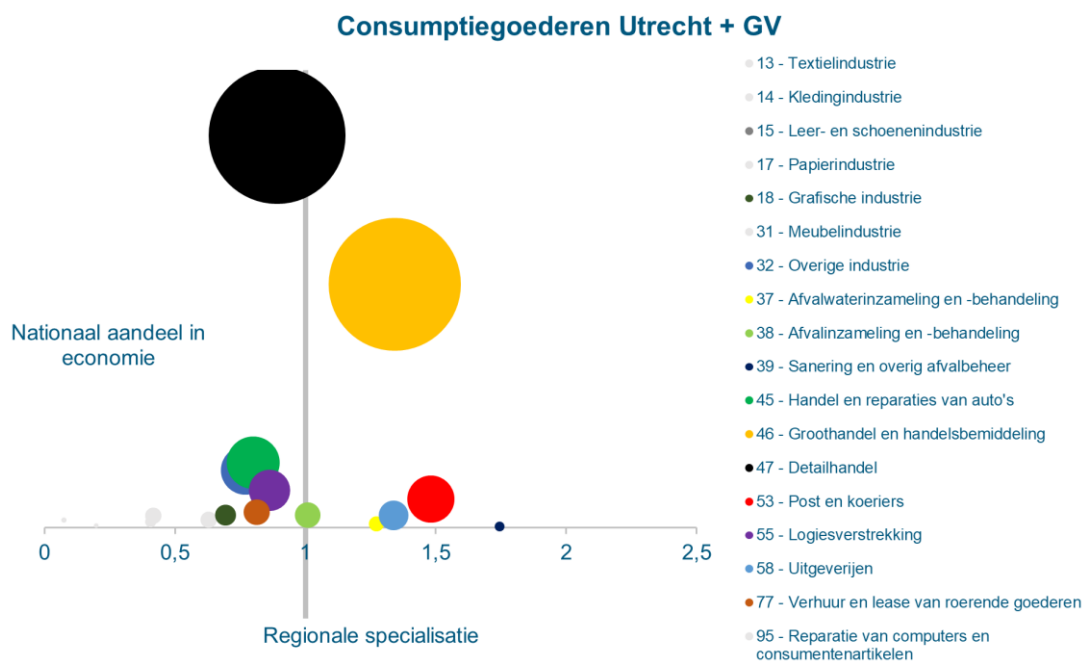
Ook de economische specialisatie van het prioritaire thema Biomassa en voedsel volgt dezelfde trend (zie figuur 4). Consumptie van voedsel (eet- en drinkgelegenheden) is oververtegenwoordigd (1,5). Landbouw, jacht en dienstverlening voor de landbouw en jacht zijn daarentegen ondervertegenwoordigd (0,1).

Figuur 4: Economische specialisatie van SBI-codes binnen het prioritaire thema Biomassa en voedsel.

⇒ **Prioritair thema Consumptiegoederen**

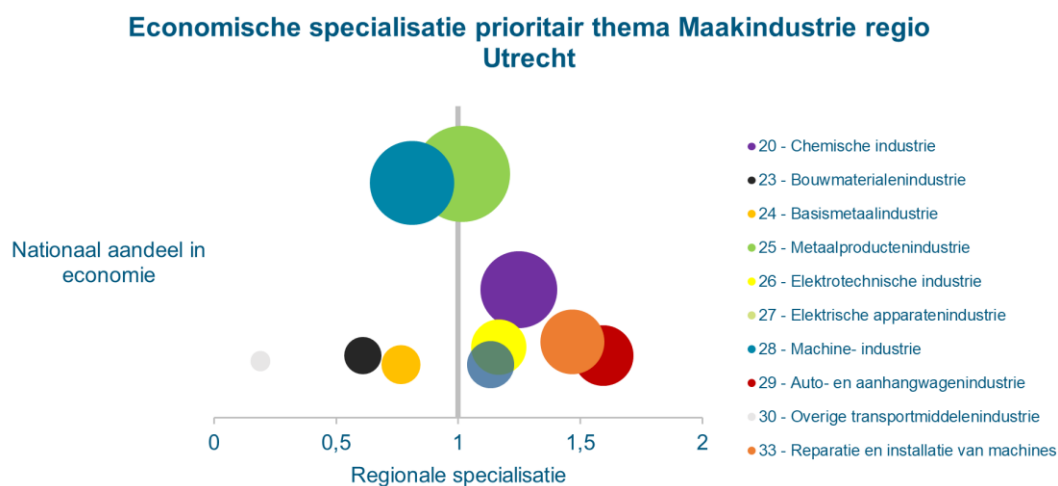
Het thema Consumptiegoederen omvat een zeer gevarieerde indeling van SBI-codes. Het grootste deel van deze sector betreft detail- en groothandel (SBI 46 en 47). In de regio zien we in Consumptiegoederen geen specialisaties met een index groter of gelijk aan 1,5 (zie figuur 5).

Figuur 5: Economische specialisatie van SBI-codes binnen het prioritaire thema Consumptiegoederen.

⇒ **Prioritair thema Maakindustrie: specialisatie in auto- en aanhangwagenindustrie**

Binnen het prioritaire thema Maakindustrie valt een divers spectrum van type industrie. Kijkend naar de economische specialisatie valt op dat de auto- en aanhangwagenindustrie meer dan gemiddeld aanwezig is in de regio Utrecht (1,6). Dit komt mede door de aanwezigheid van *Voestalpine automotive components*. De overige transportmiddelenindustrie is juist minder dan gemiddeld aanwezig is (0,2).

Figuur 6: Economische specialisatie van SBI-codes binnen het prioritaire thema Maakindustrie.

⇒ **Prioritair thema Kunststoffen**

Voor Kunststoffen is geen figuur opgenomen omdat dit alleen SBI-code 22: Vervaardiging van producten van rubber en kunststof betreft. De specialisatie-index daarvan is: 0,3 wat betekent dat deze sector ondervertegenwoordigd is in de regio.

Samengevat specialisatie-index

Regio Utrecht: specialisatie

- De regio Utrecht kent een economische specialisatie (een specialisatie-index groter of gelijk aan 1,5) in met name informatie en communicatie, financiële instellingen en overheidsinstellingen.
- Er zijn ook economische sectoren die ondervertegenwoordigd zijn in de regio Utrecht: de landbouwsector is ruim 10 keer zo klein als gemiddeld, de industrie ongeveer half zo groot als gemiddeld en de bouwnijverheid een derde kleiner is dan gemiddeld.

Regio Utrecht: specialisatie binnen prioritaire thema's

- Op regionale schaal zien we bij bedrijven die onder de prioritaire thema's vallen de volgende specialisaties (met een index groter of gelijk aan 1,5):
 - Bouw: dienstverlenende bedrijven.
 - Biomassa en voedsel: eet- en drinkgelegenheden.
 - Consumptiegoederen: geen specialisatie.
 - Maakindustrie: auto en aanhangwagenindustrie, reparatie en installatie van machines.
 - Kunststoffen: geen specialisatie

3 Circulaire bedrijven in de regio Utrecht

3.1 Aanwezigheid circulaire bedrijven

⇒ **Eén op de zeventien bedrijven (5,8%) in de regio Utrecht is een circulair bedrijf (ruim 11.000)**

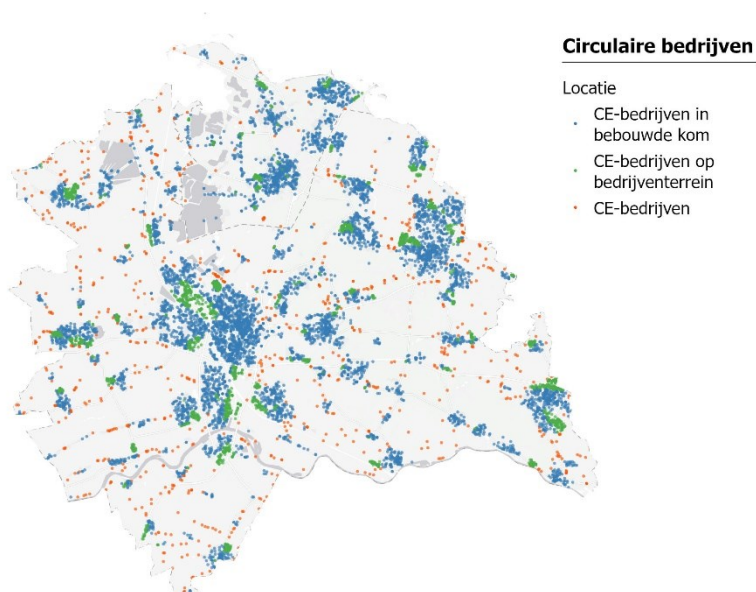
Zoals in navolgende tabel is te zien, is het aantal circulaire bedrijven in de regio Utrecht ruim 11.000. Het aandeel circulaire bedrijven van het totaal aantal bedrijven is daarmee 5,8%, dat komt overeen met ongeveer 1 op de 17 bedrijven. Dit is enigszins lager dan in heel Nederland waar 6,4% van de bedrijven circulair is ofwel 1 op de 16 bedrijven. Het is hierbij goed te vermelden dat bedrijven die ondersteunend zijn aan een circulaire bedrijfsactiviteit van een ander bedrijf buiten de scope vallen van een circulair bedrijf. Ook zijn er type bedrijvigheid die niet vanzelfsprekend circulair kunnen worden uitgevoerd (bijvoorbeeld zorgverlening). Een Regio kan dan ook nooit 100% circulair bedrijven bevatten volgens de in dit onderzoek gehanteerde definitie.

Tabel 2: Overzicht aantal (circulaire) bedrijven in de regio Utrecht en landelijk (2021-2022).

	Totaal aantal bedrijven	Aantal circulaire bedrijven	Aandeel circulaire bedrijven
Nederland	2.046.055 ²	129.995	6,4%
Regio Utrecht	192.896 ³	11.212	5,8%
Provincie Utrecht	164.937	9912	6,0%
Regio Gooi- en Vechtstreek	27.959	1300	4,6%

⇒ **Grootste deel circulaire bedrijven gevestigd in stedelijk gebied**

Waar deze circulaire bedrijven in de regio Utrecht zijn gevestigd, is te zien in figuur 6. Een groot deel van de circulaire bedrijven is gevestigd in de gemeenten Utrecht en Amersfoort. De aanwezigheid van circulaire bedrijven volgt het patroon van de aanwezigheid van alle bedrijven.

² Uit Meting circulaire bedrijvigheid 2022 (RHDHV).

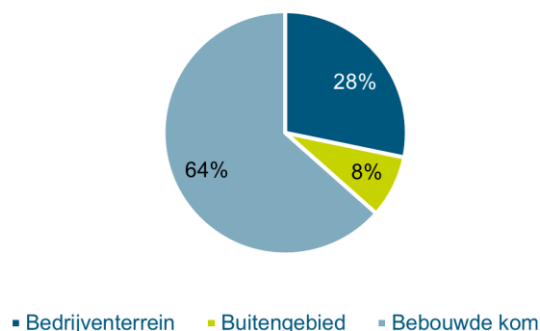
³ Gebaseerd op PAR-data met peildatum april 2021. Dit is een lagere waarde dan de 194.320 bedrijven gemeten door het CBS (1ste kwartaal 2022).

Figuur 7: Aanwezigheid circulaire bedrijven in de regio Utrecht.

De meeste circulaire bedrijven bevinden zich in stedelijk gebied, zie figuur 8. Voor het stedelijk gebied is onderscheid gemaakt tussen bedrijventerreinen en bebouwde kom. Bedrijventerreinen zijn onderdeel van de bebouwde kom, maar als aparte categorie weergegeven in de figuur.

Naast deze nulmeting heeft Utrecht aanvullend een grondstoffenmonitor. Deze nulmeting brengt aanvullend circulaire dienstverlenende bedrijven in beeld, hetgeen buiten de scope van de grondstoffenmonitor ligt.

Locatie circulaire bedrijven

Figuur 8: Locatie circulaire bedrijven.

3.2 Innovatieve circulaire bedrijven

Toelichting innovatieve circulaire bedrijven

Naast het inventariseren van circulaire bedrijven is ook gekeken naar bedrijven die een innovatieve circulaire bedrijfsactiviteit uitvoeren. Innovatief kan zijn een 'nieuw' businessmodel, een 'nieuwe' techniek of een 'nieuw' product ontwerp. In het landelijke PBL-onderzoek naar circulaire bedrijvigheid wordt steeds opnieuw gezien wat onder een 'innovatieve' circulaire bedrijfsactiviteit wordt verstaan. Innovatie is immers tijdgebonden: wat vier jaar geleden innovatief was, is dat nu mogelijk niet meer. Een voorbeeld hiervan is demontabele bouw. Dit is in de voorgaande landelijke meting als innovatief meegenomen, maar in de 2022 meting niet meer als innovatief bestempeld omdat het al meer gemeengoed is geworden. In hoofdstuk 1 is een korte en in bijlage A1 een nadere toelichting gegeven op de zoekstrategie en classificatie van circulaire bedrijven als innovatief.

⇒ In de regio Utrecht zijn 188 innovatieve circulaire bedrijven gevonden

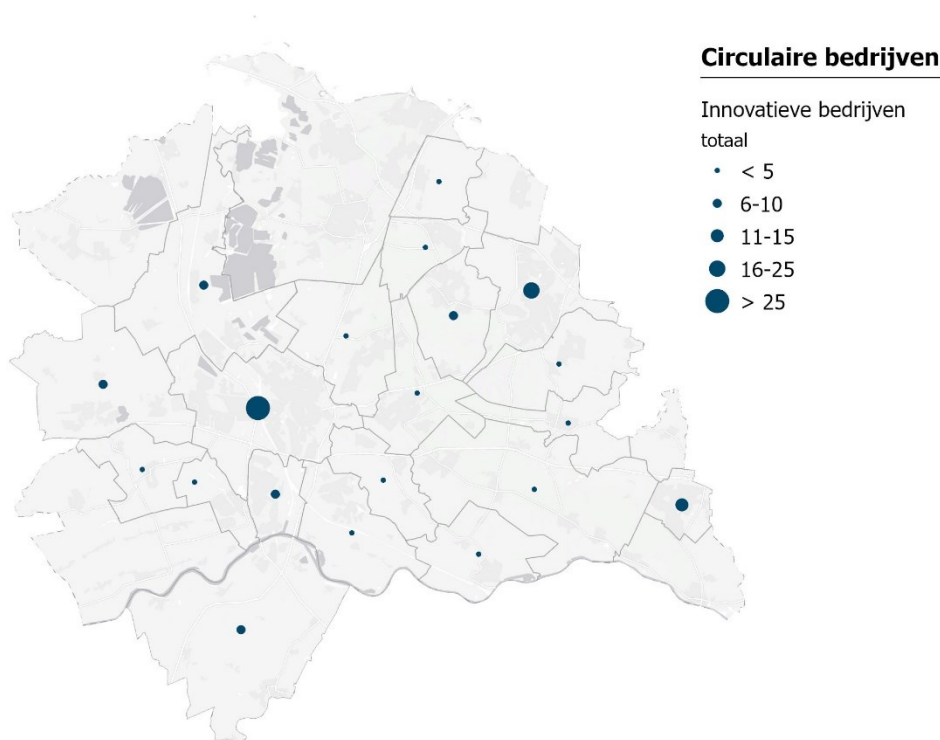
Met zoekstrategie 3 (zie hoofdstuk 1: webcrawl en 'handmatige' search van verzamelpplatforms) en de voor het PBL gebruikte omschrijving voor innovatieve circulaire bedrijvigheid zijn in de regio Utrecht 188 innovatieve circulaire bedrijven gevonden.

Voorbeelden van innovatieve circulair bedrijven in de regio Utrecht

Dutchfiets DutchFiets: Dutchfiets is een Woudenbergse bedrijf dat de fietsproductie terug naar Nederland haalt. Elke fiets bevat een chip met daarin een materialenpaspoort. Zo kan aan het eind van de levensduur elke fiets met statiegeld worden teruggekocht en de materialen als grondstof voor nieuwe fietsen worden gebruikt.

Strawies Strawies™ | Herbruikbare Rietjes Kopen: 100% Duurzaam: Strawies is een in Amersfoort gevestigd bedrijf van jonger dan 3 jaar. Als oplossing voor een plastic-vrije oceaan maakt Strawies duurzame herbruikbare rietjes gemaakt van metaal. De rietjes zijn 100% recyclebaar.

In figuur 8 is de verdeling over de regio weergegeven. Ook voor de innovatieve bedrijven geldt dat de meeste zijn gevestigd in de gemeenten Utrecht en Amersfoort.

Figuur 9: Innovatieve circulaire bedrijven per gemeente (2021-2022).

3.3 Leeftijd circulaire bedrijven

Toelichting leeftijd van een bedrijf

De leeftijd van een bedrijf hangt af van de definitie ervan. Zo kan een bedrijf van eigenaar wisselen of kan een nieuwe vestiging ontstaan door de fusie van meerdere vestigingen. Voor nu is voor het bepalen van de leeftijd van bedrijven alleen gekeken naar nieuwe vestigingen die in de provincie Utrecht zijn opgericht.

⇒ **Grootste groep circulaire bedrijven zijn 'jonge' bedrijven (3 jaar of jonger)**

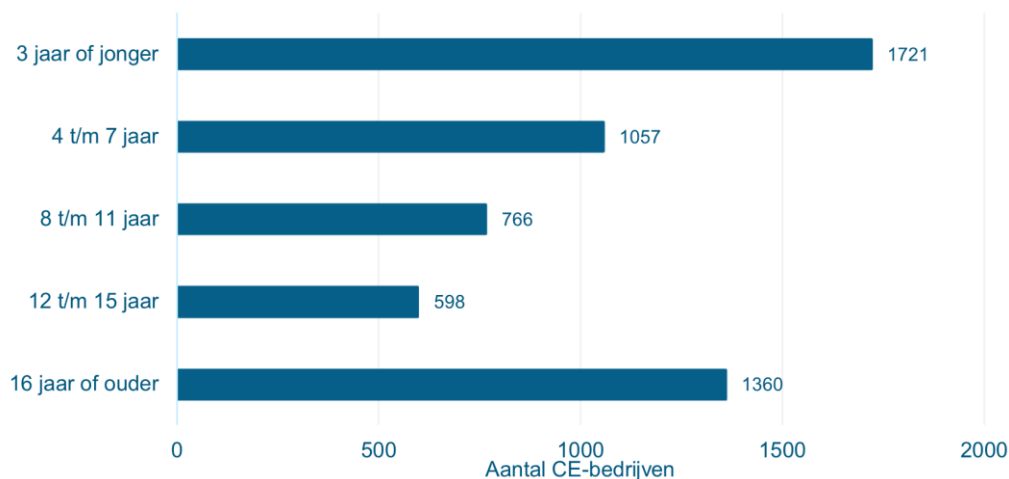
Navolgende figuur geeft het aantal circulaire bedrijven weer per leeftijdscategorie. Gebaseerd op alleen de data van de provincie Utrecht (alleen bedrijven die binnen de provincie Utrecht gelinkt zijn aan de PAR-data en code 030 bevatten; nieuwe vestiging opgericht in eigen gebied). Dit betreft 5.502 bedrijven. Te zien is dat de grootste groep circulaire bedrijven 3 jaar of jonger is (er zijn veel bedrijven van 0 jaar oud, dit kan duiden op onnauwkeurigheid in de data) en wel 1.721 bedrijven.

Voorbeeld van een 'jong' circulair bedrijf

Lust For Rust [Lust For Rust \(lust-for-rust.com\)](http://lust-for-rust.com): Lust For Rust is een bedrijf jonger dan 1 jaar gevestigd in de gemeente Utrecht. Het maakt urban singlespeed fietsen van gerecyclede vintage racefiets frames. De frames worden gestript, voorzien van een hoogwaardige poedercoating en nieuwe onderdelen worden toegevoegd.

⇒ **Vergelijkbaar aantal bedrijven 7 jaar en jonger en bedrijven 8 jaar en ouder**

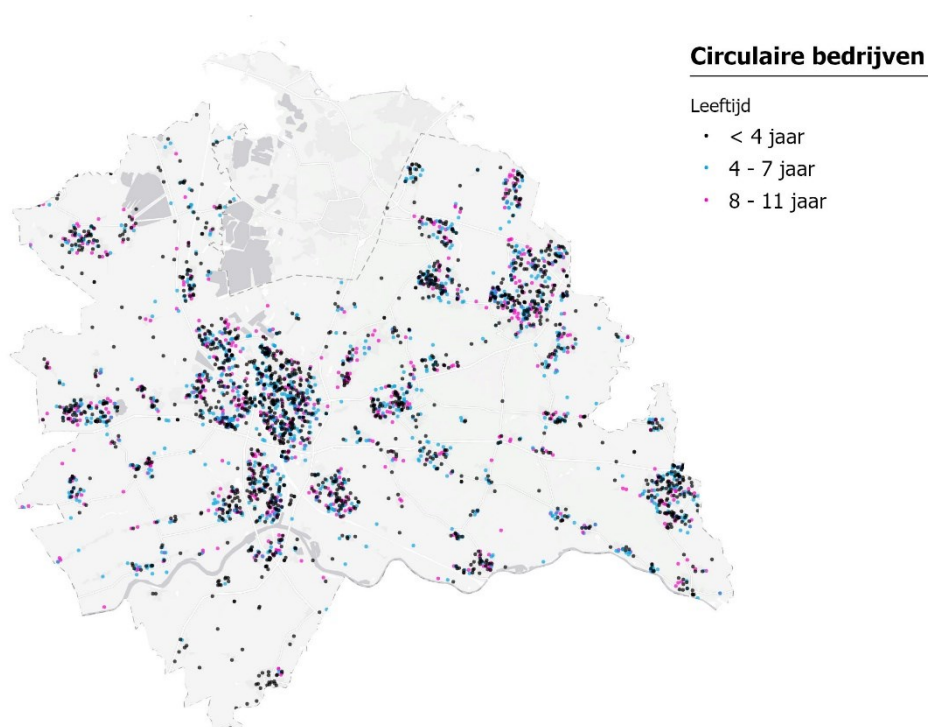
Het aantal bedrijven van 7 jaar en jonger bedraagt 2778. Dit is vergelijkbaar met het aantal van 2.724 van al langer bestaande bedrijven (8 jaar en ouder).

Figuur 10: Verdeling van circulaire bedrijven die nieuwe vestigingen opgericht in eigen gebied per leeftijdscategorie in de provincie Utrecht.

⇒ **‘Jonge’ circulaire bedrijven vergelijkbaar verdeeld over provincie Utrecht als alle circulaire bedrijven**

De ruimtelijke verdeling van bedrijven van 3 jaar of jonger is gegeven in figuur 10. Deze verdeling is vergelijkbaar met het eerdere beeld van de verdeling van alle circulaire bedrijven in figuur 7.

Figuur 11: Jonge bedrijven in provincie Utrecht, de data mist voor Gooi- en Vechtstreek.

3.4 Verdeling circulaire bedrijven over circulaire strategieën

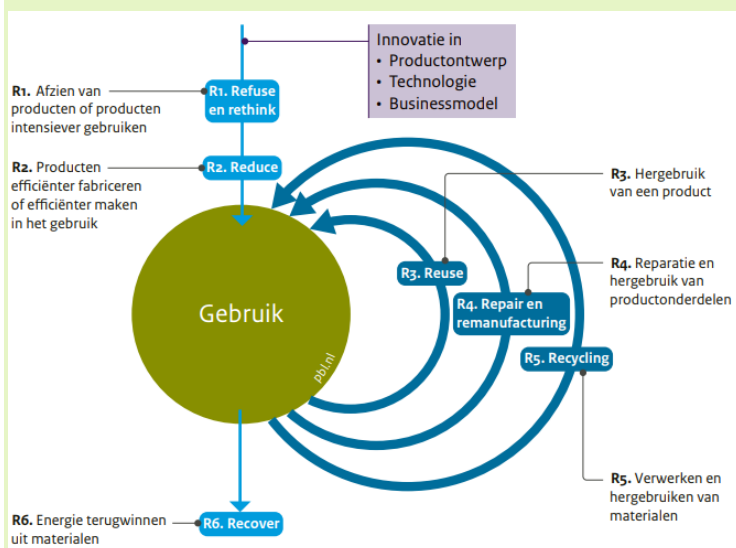
Toelichting circulaire strategieën

Bedrijven hanteren verschillende strategieën voor een meer circulaire economie. Daarbij worden strategieën onderscheiden voor de zogenaamde abiotische en biotische cyclus.

Abiotische cyclus

In de abiotische cyclus worden de volgende strategieën onderscheiden (ook wel R-ladder genoemd):

- R1 – Rethink: Het afzien van gebruik of intensiever gebruik van producten.
- R2 – Reduce: Het efficiënter fabriceren van producten of deze efficiënter maken in gebruik.
- R3 – Re-use: Het hergebruiken van producten om de levensduur van het product te verlengen.
- R4 – Repair: Het opnieuw gebruiken van productonderdelen door het repareren van producten om de levensduur te verlengen.
- R5 – Recycle: het hergebruik van grondstoffen.
- R6 – Recover: Het terugwinnen van energie uit materialen.

Figuur 12: R-ladder met strategieën van circulariteit.

R1-Rethink en R2-Reduce zijn de hogere circulaire strategieën. Deze zijn gericht op het voorkomen van het gebruik van materialen. R3-Reuse, R4-Repair en R5-Recycle volgen, met als doel producten en materialen zo lang mogelijk in de gebruiksfase te houden. De laagste circulaire strategie is R6-recovery waarin energie wordt gewonnen uit grondstoffen die niet meer kunnen worden gebruikt.

Biotische cyclus

Omdat bedrijfsactiviteiten binnen het thema Biomassa en voedsel vaak niet goed binnen de classificatie van de abiotische cyclus passen (voedsel wordt niet gerepareerd of hergebruikt) is onderscheid gemaakt tussen de abiotische en biotische cyclus. In de biotische cyclus worden de volgende strategieën onderscheiden (gebaseerd op de Ladder van Moerman).

- **RM1** – Optimaal gebruik van hulpbronnen en optimaal dieet: hieronder vallen onder andere de productie van plantaardig eiwitten als vervanger voor dierlijke eiwitten en het optimaal gebruik van grond voor voedselproductie (bijvoorbeeld voedselproductie op daken).
- **RM2** – Voedselverspilling voorkomen: Hieronder vallen onder meer restaurants en cateraars die werken met groente en fruit dat anders zou worden weggegooid.
- **RM5** – Reststromen gebruiken voor product: Het toepassen van reststromen in biotische eindproducten zoals diervoeder, meststoffen en composteren.
- **RM6** – Energie uit biomassa: Terugwinnen van energie uit biotische reststromen.

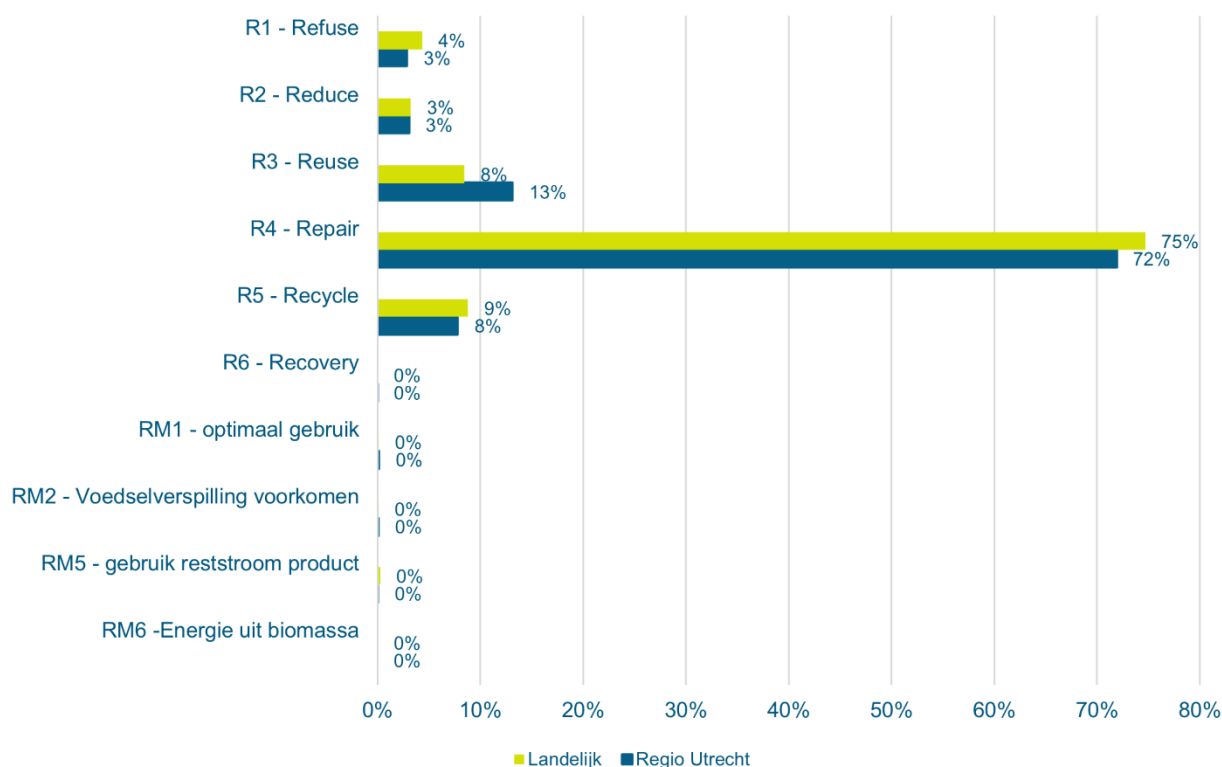
⇒ **Grootste deel van de circulaire bedrijven (72%) is gericht op reparatie (R4)**

Zoals te zien is in figuur 12 richten circulaire bedrijven in de regio Utrecht zich in hoofdzaak op circulaire strategie R4: reparatie (72%). Dit zijn bijvoorbeeld bedrijven die zich bezighouden met de handel in en reparatie van personenauto's en bedrijfsauto's (SBI 45). Het grootste aandeel zijn fiets- of autoreparatiebedrijven (40%). Het hoge R4: aandeel voor reparatie is vergelijkbaar met het landelijke beeld.

⇒ **Het aandeel circulaire bedrijven gericht op hergebruik (R3) in regio Utrecht hoger dan landelijk**

Ook voor wat betreft de toepassing van andere 'circulaire strategieën' vertoont de regio Utrecht een vergelijkbaar beeld met geheel Nederland. Wel valt op dat R3: hergebruik in de regio duidelijk hoger is dan landelijk (13% om 8%). Dit betreft bijvoorbeeld winkels in tweedehands kleding (SBI 47792).

Verdeling circulaire bedrijven regio Utrecht over circulaire strategieën

Figuur 13: Verdeling circulaire bedrijven over de circulaire strategieën in de regio Utrecht en in Nederland.

Opmerking: Hoewel het aantal bedrijven dat bedrijfsactiviteiten uitvoert binnen de biotische cyclus (RM1 tot en met RM6) verwaarloosbaar is ten opzichte van de rest van de circulaire bedrijfsactiviteiten, is ervoor gekozen deze wel weer te geven in figuur 13. Dit omdat de impact op grondstoffenverbruik wel significant kan zijn.

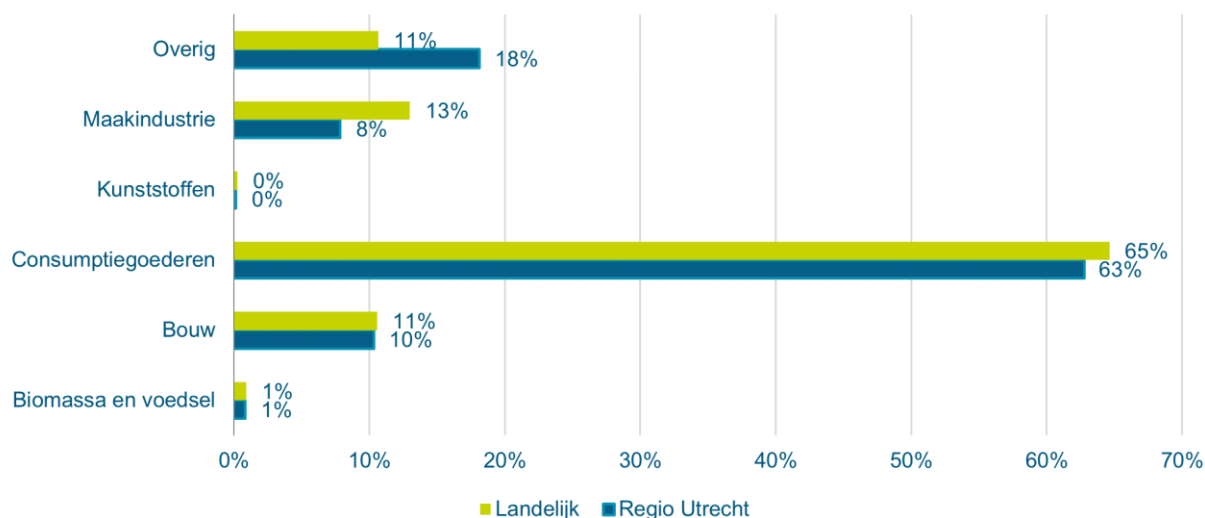
3.5 Verdeling circulaire bedrijven over prioritaire thema's

Toelichting prioritaire thema's

Prioritaire thema's zijn vijf in het Rijksbreed programma circulaire economie (Nederland Circulair in 2050, gepubliceerd in 2016) onderscheiden sectoren/ketens: 1) Bouw, 2) Biomassa en voedsel, 3) Consumptiegoederen, 4) Maakindustrie en 5) Kunststoffen. Het zijn sectoren die belangrijk zijn voor de Nederlandse economie maar ook het milieu belasten. De Rijksoverheid heeft samen met ondertekenaars van het Grondstoffenakkoord voor genoemde sectoren 5 transitieagenda's opgesteld. Elk circulair bedrijf is ingedeeld binnen één van de prioritaire thema's of onder 'Overig'. (Een circulair bedrijf valt onder de categorie 'Overig' als de SBI-code niet raakt aan één van de prioritaire thema's of als de SBI-code informatie niet specifiek genoeg is om het bedrijf juist in te delen).

⇒ **Grootste deel circulaire bedrijven (63%) in de regio Utrecht is gericht op Consumptiegoederen**
Circulaire bedrijven in de regio Utrecht zijn in grotendeels actief in Consumptiegoederen (zie figuur 14). Dit hoge aandeel is vergelijkbaar met het landelijke beeld. Het betreft bijvoorbeeld verhuur en lease van auto's, consumentenartikelen, machines en overige roerende goederen (SBI 77).

⇒ **Het aandeel circulaire bedrijven in de Maakindustrie in de regio Utrecht is lager dan landelijk**
Voor wat betreft de aanwezigheid in andere prioritaire thema's vertoont de regio Utrecht eveneens een vergelijkbaar beeld met geheel Nederland. Alleen het aandeel circulaire bedrijven in de Maakindustrie is enigszins lager dan landelijk (8% om 13%). Het grootste gedeelte van de bedrijven binnen de circulaire Maakindustrie in regio Utrecht valt in de vervaardiging van overige transportmiddelen (SBI30), zoals fietsen. Het aandeel 'Overig' in de regio Utrecht is daarentegen hoger dan in Nederland (18% om 11%). Onder 'Overig' vallen uiteenlopende bedrijfsactiviteiten als maatschappelijke dienstverlening en sport en recreatie. In tabel 3 staat welke soort bedrijven binnen een prioritaair thema in deze regio vallen. Consumptiegoederen is het grootste prioritaire thema. Een groot deel van deze bedrijven houdt zich bezig met reparatie van auto's.

Figuur 14: Verdeling circulaire bedrijven over de prioritaire thema's (sectoren) in de regio Utrecht en Nederland.
Opmerking: Aantal bedrijven in 'Overig' is significant hoger dan in de uitsplitsing van de landelijke meting. Dit kan te maken hebben met een verschil van databronnen.

Tabel 3: Meest voorkomende SBI-code (dikgedrukt) en type bedrijven per prioritair thema.

Prioritair	Meest voorkomende SBI	Type bedrijven die het meest voorkomen in de regio
Bouw	41: Algemene burgerlijke utiliteitsbouw	Bouwbedrijven Sloopbedrijven Onderhoudsbedrijven (schilders, loodgieters, glaszetters) Installatiebedrijven
Biomassa en voedsel	64: Financiële holdings ⁴	Teelt van gewassen, exploitatie van bossen Restaurants/catering Vervaardiging van voedingsmiddelen Vervaardiging van artikelen van biomassa (hout/kurk/riet)
Consumptiegoederen	45: Handel in en reparatie van personenauto's en bedrijfsauto's	Reparatie van auto's en fietsen Detailhandel via internet Inzameling en verwerking van materialen voor recycling Groothandel en winkels Overige reparatiebedrijven Verhuur en leasebedrijven
Maakindustrie	33: Reparatie en onderhoud van machines voor algemeen gebruik	Reparatie en onderhoud (machines, werktuigen en gereedschap) Verhuur en lease
Kunststoffen	64: Financiële holdings	Vervaardiging van kunststofproducten

Geen ruimtelijke concentraties van circulaire bedrijven actief in eenzelfde prioritair thema

Voor de ruimtelijke verdeling van circulaire bedrijven actief in eenzelfde prioritair thema zijn verschillende analyses uitgevoerd. Hieruit komen geen opvallende patronen naar voren, zoals bijvoorbeeld hotspots (concentraties) van bedrijven actief in eenzelfde prioritair thema. Dit is ook te zien in de kaarten van hoofdstuk 5:

- Figuur 20: Aantal circulaire bedrijven per gemeente ten opzichte van het totaal aantal bedrijven.
- Figuur 21: Prioritaire thema's per gemeente.

3.6 Aandeel circulaire bedrijven per prioritair thema

Toelichting aandeel circulaire bedrijven per prioritair thema

In paragraaf 3.5 is de verdeling van alle circulaire bedrijven over de prioritaire thema's gegeven. In deze paragraaf is het aandeel circulaire bedrijven van alle bedrijven per prioritair thema gegeven. Een percentage van 100% betekent dan dat alle bedrijven in het betreffende prioritaire thema circulair is.

Geen vergelijking met landelijke cijfers

Een vergelijking van de percentages in deze paragraaf met landelijke cijfers is niet mogelijk aangezien deze analyse niet op landelijke schaal is uitgevoerd.

⇒ Van alle bedrijven in de regio Utrecht valt 35% in één van de prioritaire thema's

In tabel 4 zijn de aantallen bedrijven per prioritair thema gegeven en de aandelen van die bedrijven dat circulair is. Ten zien is dat 35% van alle bedrijven binnen één van de prioritaire thema's. Voor een overzicht van de verdeling van SBI-codes over de prioritaire thema's zie bijlage A2

⁴ Veel van deze bedrijven staan onder de verkeerde SBI-code geregistreerd en zijn in feite geen financiële holdings. Daar waar deze bedrijven toch als circulair zijn geclassificeerd, zijn ze gevonden met de webcrawl.

Tabel 4: Overzicht aandeel bedrijven en aandeel circulaire bedrijven per prioritair thema.

Prioritair thema	Aantal Bedrijven ⁵	Aandeel alle bedrijven	Aantal circulaire bedrijven	Aandeel circulaire bedrijven ⁶
Totaal	192.896	100%	11.212	
Bouw	23.043	12%	1.157	5%
Biomassa en voedsel	9.304	5%	93	1%
Consumptiegoederen	33.521	17%	7.031	21%
Maakindustrie	2.477	1%	881	36%
Kunststoffen	85	Nihil	17	13%
Totaal prioritaire thema's	68.430	35%	9.179	13%
Overig (buiten prioritaire thema's)	124.466	65%	2.033	2%

⇒ **Van de bedrijven die vallen in één van de prioritaire thema's is 13% circulair**

Van alle bedrijven die vallen in één van de prioritaire thema's is 13% een circulair bedrijf (zie tabel 4). Wellicht is dit een betere graadmeter voor de voortgang van de circulaire transitie dan het percentage gegeven in paragraaf 3.1. Het Rijksbeleid en de transitieagenda's (zie paragraaf 3.5) richten zich immers op de bedrijven in deze prioritaire thema's. Van alle bedrijven die vallen buiten de prioritaire thema's (categorie 'Overig') is het aandeel met 2% circulair aanzienlijk lager.

⇒ **De aandelen circulaire bedrijven binnen de prioritaire thema's lopen sterk uiteen: van 1 tot 36%**

In tabel 4 zijn ook de percentages circulaire bedrijven in de verschillende prioritaire thema's gegeven. Te zien is dat deze aandelen sterk uiteenlopen van 1% voor Biomassa en voedsel tot 36% voor de Maakindustrie. Dit heeft gedeeltelijk te maken met de gebruikte zoekstrategie (zie hoofdstuk 1 en bijlage). Voor Biomassa en voedsel geldt dat bedrijven moeilijk vindbaar zijn met zoekstrategie 1 (SBI-code). Dit omdat met SBI-omschrijving niet goed kan worden bepaald of deze bedrijven circulair zijn. Ook hebben veel landbouwbedrijven et cetera geen website of geen website waarop hun circulaire bedrijfsactiviteit vermeld staat. Hierdoor zijn ze ook met zoekstrategie 2 (webcrawl) niet goed vindbaar. Bedrijven binnen de Maakindustrie zijn gemakkelijker vindbaar en kleiner in aantal, waardoor het aandeel circulaire bedrijven sneller hoger uitvalt. Opvallend is dat de Bouw met 5% een laag aandeel heeft. Dit kan ermee te maken hebben dat alleen uitvoerende bedrijven tot de Bouw zijn gerekend en dat dienstverlenende bedrijven in de bouw zoals architecten- en ingenieursbureaus.

⁵ Aantal bedrijven per prioritair thema op basis van SBI-code, aangevuld met de bedrijven die met de webcrawl zijn gevonden.

⁶ Aandeel circulaire bedrijven is het aantal circulaire bedrijven (kolom 4) gedeeld door het aantal bedrijven (kolom 2).

3.7 Bedrijfsomvang en werknemers

Toelichting bedrijfsomvang en werknemers

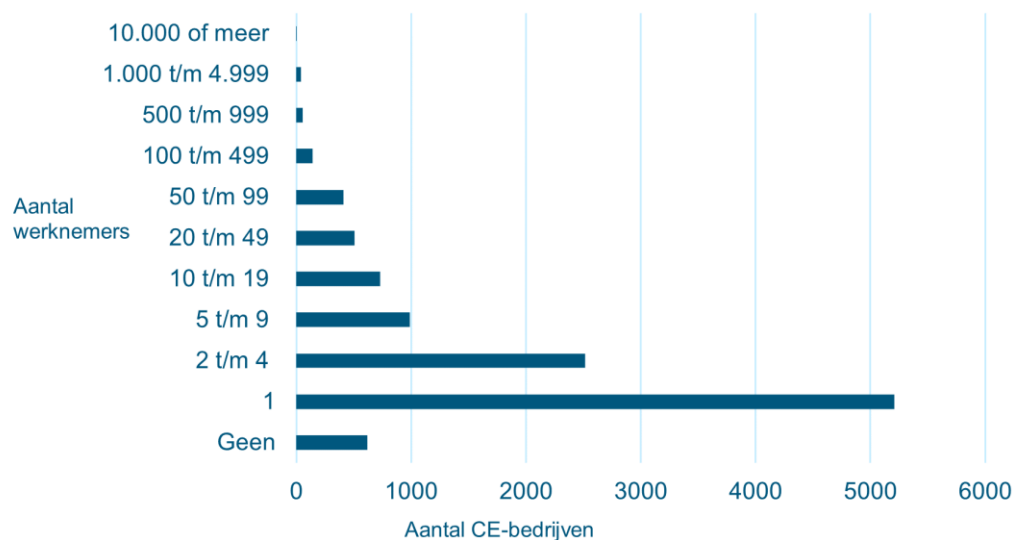
In de data waarover we voor deze studie beschikken, is opgenomen hoeveel werkzame personen een bedrijf heeft (bedrijfsomvang). Dit is weergegeven in categorieën van bandbreedtes, niet de absolute aantallen. Voor het aantal werknemers werkzaam bij circulaire bedrijven kan dus alleen een bandbreedte gegeven worden.

Bijkomend is dat een bedrijf in de database circulair of niet-circulair is. Als een gedeelte van het bedrijf zich met circulaire activiteiten bezighoudt, wordt toch het hele bedrijf (en alle werknemers) als circulair opgenomen. Dit brengt een flinke overschatting met zich mee. Bijvoorbeeld een autobedrijf dat ook een werkplaats heeft voor reparatie. Deze afdeling maakt dan nog niet het hele bedrijf circulair.

Om voorgaande redenen geven we in deze paragraaf dan ook geen indicaties over de totale omvang van circulaire werkgelegenheid in de regio. Wel is een beeld gegeven van de verdeling (met bandbreedte) van het aantal werknemers per circulaire strategie.

⇒ **Veel circulaire bedrijven relatief klein van omvang**

In figuur 15 zijn bedrijfsgroottes (met bandbreedte) weergegeven. Te zien is dat veel van de circulaire bedrijven klein van omvang is. Een groot deel van de circulaire bedrijven is ZZP'er: 46% van het totaal.

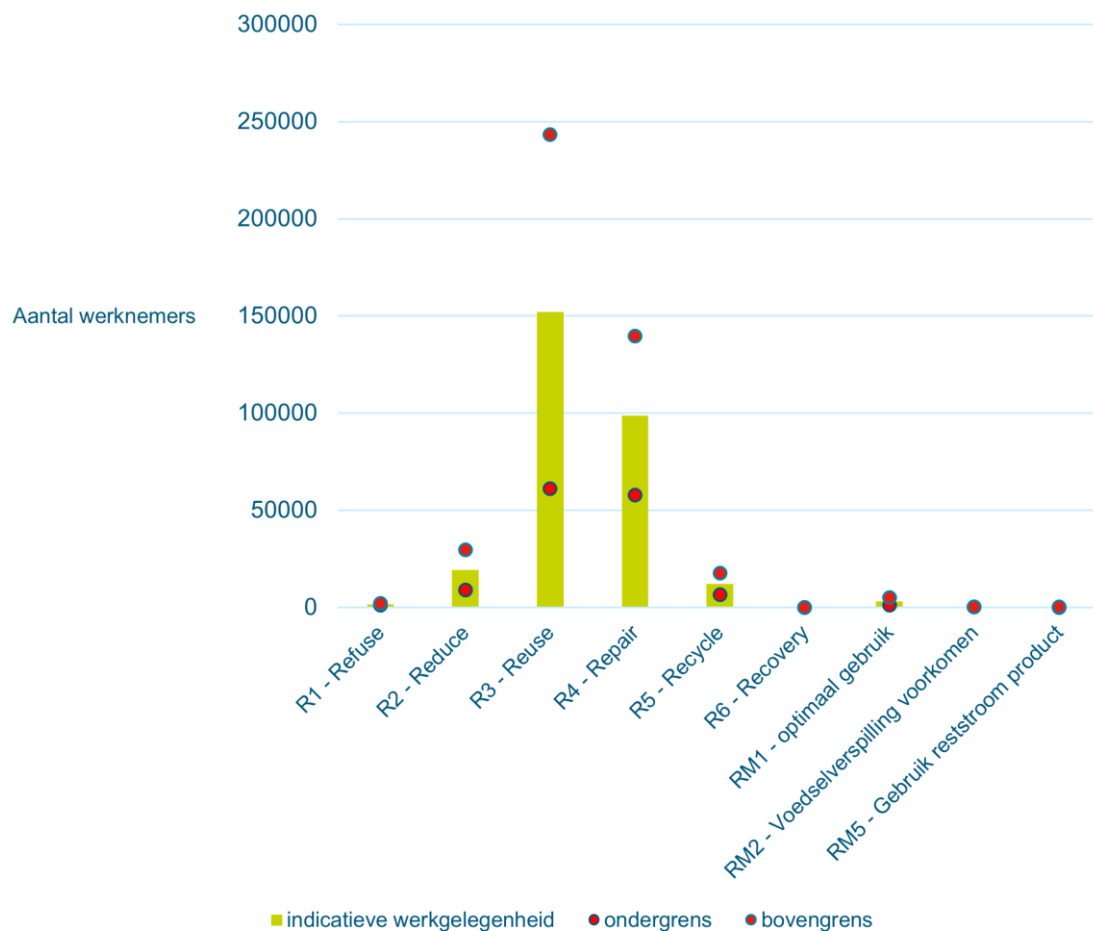

Figuur 15: Aantal bedrijven per categorie aantal werknemers.

⇒ **Meeste werknemers bij bedrijven gericht op hergebruik (R3) gevolgd door reparatie (R4)**

In figuur 16 is de bandbreedte gegeven van het aantal werknemers bij circulaire bedrijven per circulaire strategie. Zo zijn bij bedrijven gericht op hergebruik indicatief 150.000 werknemers actief. Omdat van deze bedrijven geen exacte omvang bekend is, is er sprake van een bandbreedte met als meest conservatieve inschatting iets meer dan 50.000 werknemers en als minst conservatieve inschatting 250.000 werknemers.

Te zien is in de figuur dat hergebruik (R3) de grootste omvang heeft, gevolgd door reparatie (R4). Dit is een omgekeerde volgorde ten opzichte van het aantal bedrijven actief met die strategieën (zie paragraaf 3.4). Dit is een gevolg van het feit dat het overwegend kleinere bedrijven zijn die zich richten op reparatie (R4): 79% van de bedrijven met minder dan 10 werknemers. Bij hergebruik (R3) is de bedrijfsgrootte meer verdeeld over de categorieën.

Figuur 16: Bandbreedte (bolletjes) aantal werknemers verdeeld over de R-strategieën.

4 Circulaire bedrijven op bedrijventerreinen

Met economisch beleid richt de regio Utrecht zich ook op bedrijventerreinen. Hiertoe is ook de circulaire bedrijvigheid op bedrijventerreinen nader in beeld gebracht.

4.1 Aanwezigheid circulaire bedrijven op bedrijventerreinen

⇒ **Van de circulaire bedrijven is 28% gevestigd op een bedrijventerrein**

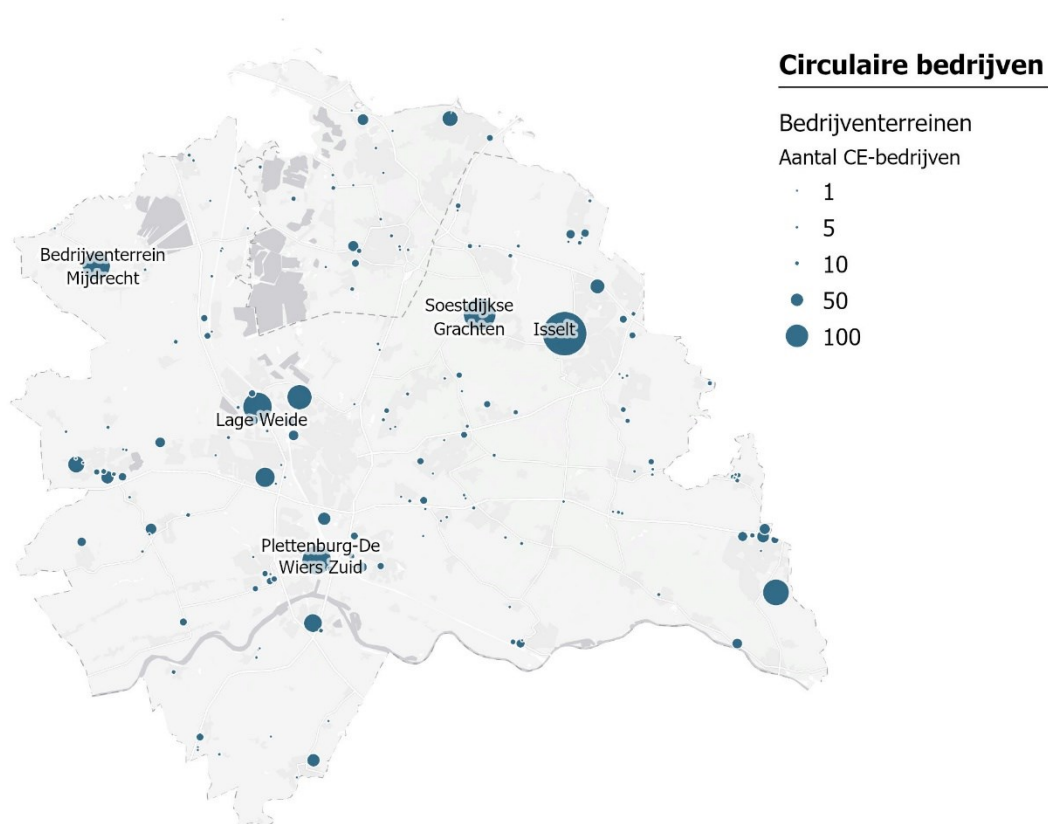
Zoals uit tabel 5 blijkt, bevindt 28% van alle circulaire bedrijven zich op een bedrijventerrein.

Tabel 5: Verdeling circulaire bedrijven gevestigd op een bedrijventerrein en buiten bedrijventerreinen.

	Aantal circulaire bedrijven	Aandeel circulaire bedrijven	Aantal circulaire zzp'ers	Aandeel circulaire zzp'ers
Regio Utrecht	11.212	100%	5205	100%
Op bedrijventerreinen	3.167	28%	867	17%
Buiten bedrijventerreinen	8.045	72%	4.338	83%

⇒ **Top 5 bedrijventerreinen met de meeste circulaire bedrijven**

In figuur 17 is te zien waar de bedrijventerreinen in de regio Utrecht zijn gelegen en hoeveel circulaire bedrijven daar zijn gevestigd.

Figuur 17: Aantal circulaire bedrijven per bedrijventerrein, top 5 meeste circulaire bedrijven is aangegeven met labels.

De top 5 van bedrijventerreinen met de meeste circulaire bedrijven zijn opgenomen in 5. Bovenaan staan de Isselt in Amersfoort met 204 circulaire bedrijven en Soestdijkse Grachten in Soest met 146 circulaire bedrijven.

Tabel 6: Top 5 bedrijventerreinen naar aantal circulaire bedrijven.

Bedrijventerreinen met meeste circulaire bedrijven	Aantal circulaire bedrijven
1. Isselt, Amersfoort	204
2. Soestdijkse Grachten, Soest	146
3. Lage Weide, Utrecht	130
4. Plettenburg-De Wiers Zuid, Nieuwegein	129
5. Bedrijventerrein Mijdrecht, Mijdrecht	124

Het zijn niet per se de bedrijventerreinen met de meeste bedrijven die ook de meeste circulaire bedrijven kennen. In tabel 7 is de top 5 van bedrijventerreinen gegeven met de meeste bedrijven. Te zien is dat de top 5 bedrijventerreinen met de meeste circulaire bedrijven niet gelijk is aan de top 5 bedrijventerreinen met de meeste bedrijven. Zo staat Soestdijkse Grachten op plaats twee van bedrijventerreinen met de meeste circulaire bedrijven maar komt het niet in de top 5 van grootste bedrijventerreinen (naar aantal bedrijven) voor.

Tabel 7: Top 5 bedrijventerreinen naar aantal bedrijven.

Bedrijventerreinen met meeste bedrijven	Aantal bedrijven
1. Lage Weide, Utrecht	990
2. Isselt, Amersfoort	776
3. Middelland Zuid, Woerden	665
4. Ambacht/Nijverkamp, Veenendaal	572
5. Plettenburg-De Wiers Zuid, Nieuwegein	567

4.2 Jonge circulaire bedrijven op bedrijventerreinen

⇒ **Van de jonge circulaire bedrijven (3 jaar en jonger) is 21% op een bedrijventerrein gevestigd**

Om een beeld te krijgen waar nieuwe circulaire bedrijvigheid zich het sterkst ontwikkelt, samenhangend met de aanwezigheid van jonge circulaire bedrijven (3 jaar en jonger), zijn deze ook in beeld gebracht. In tabel 8 is te zien dat 21% van de jonge circulaire bedrijven is gevestigd op een bedrijventerrein. Er is dus geen oververtegenwoordiging van jonge bedrijven op bedrijventerreinen.

Tabel 8: Jonge circulaire bedrijven (3 jaar en jonger).

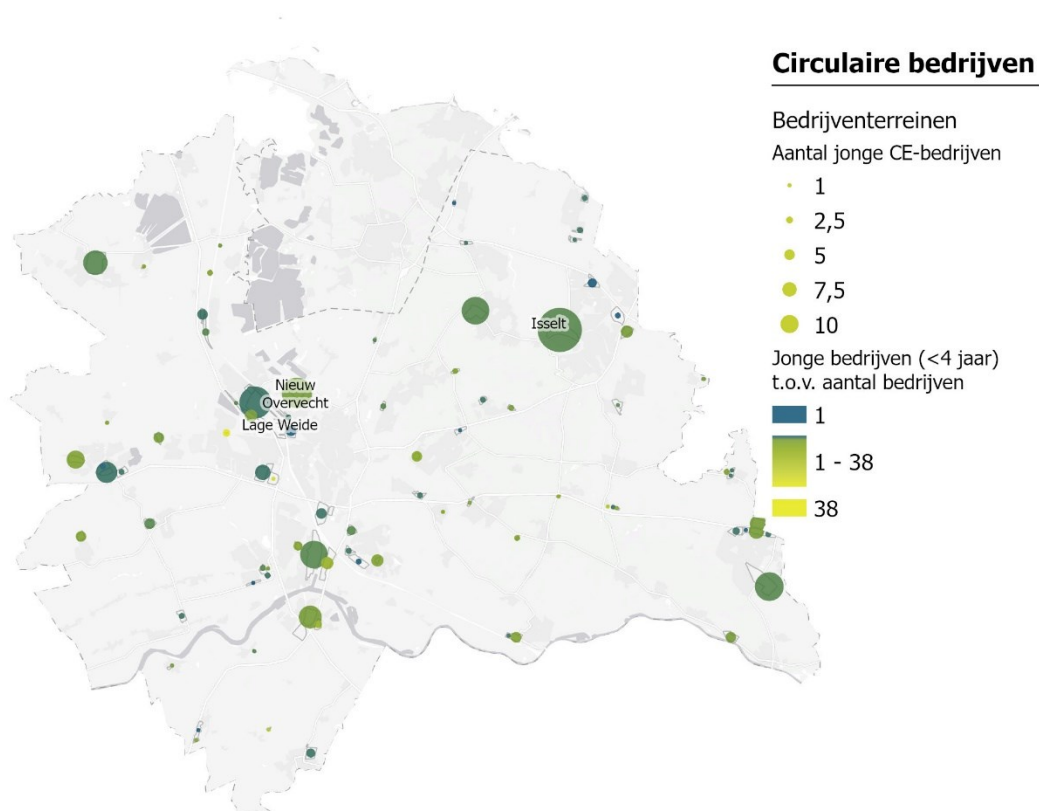
	Aantal jonge circulaire bedrijven	Aandeel
Regio Utrecht	1.717	100%
Op bedrijventerreinen	355	21%
Buiten bedrijventerreinen	1.362	79%

⇒ **Top 3 bedrijventerreinen met de meeste jonge circulaire bedrijven**

In figuur 18 is te zien waar de bedrijventerreinen zijn gelegen en hoeveel jonge circulaire bedrijven daar zijn gevestigd. De top 3 van bedrijventerreinen met de meeste jonge circulaire bedrijven is gegeven in 8. Ook voor wat betreft de jonge circulaire bedrijven zijn de meeste op de Isselt in Amersfoort gevestigd.

Tabel 9: Top 3 bedrijventerreinen met de meeste jonge circulaire bedrijven.

Bedrijventerreinen	Aantal jonge circulaire bedrijven
1. Isselt, Amersfoort	27
2. Lage Weide, Utrecht	19
3. Nieuw Overvecht,	18

Figuur 18: Jonge circulaire bedrijven per bedrijventerrein, de grootte van de cirkel geeft het aantal circulaire jonge bedrijven aan, de kleur geeft aan hoe dit zich verhoudt ten opzichte van het totaal aantal bedrijven (blauw is een laag percentage, groen een hoog percentage). Nota bene: Gooi- en Vechtstreek mist in deze kaart, omdat de data over leeftijd mist.

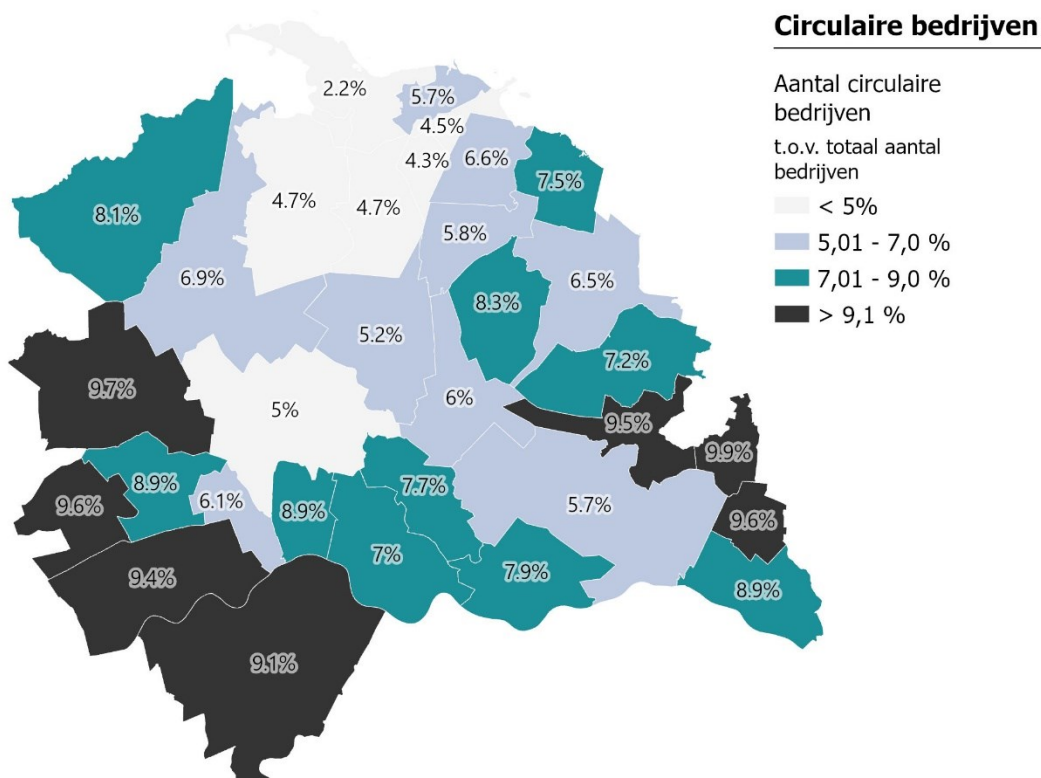
⇒ Grootste aandeel circulaire bedrijven in minder grote gemeenten

Als we kijken naar het aandeel circulaire bedrijven van het totaal aantal bedrijven in een gemeente, dan zien we een ander beeld (zie figuur 20). Sectorstructuur in de gemeenten lijkt hier van invloed te zijn. De top 5 in aandeel circulaire bedrijven is gegeven in tabel 10, met Renswoude als 'koploper'. De gemeenten met het grootste aandeel circulaire bedrijven (>9,1%) zijn alle middelgrote gemeenten met een relatieve sterke vertegenwoordiging van industriële en landbouw-gerelateerde bedrijvigheid en een relatief beperkte aanwezigheid van dienstverlenende sectoren. Aangezien dienstverlenende bedrijven vaak buiten de definitie van circulair bedrijf vallen, verklaart dit waarschijnlijk het relatieve hoge aandeel voor deze gemeenten.

Het lagere aandeel circulaire bedrijven (<5%) voor Utrecht en Gooi- en Vechtstreek hangt, als spiegelbeeld, samen met het juist hoge aandeel van de zakelijke en publieke dienstverlening in de economie. Ook is er een groep gemeenten met een relatief laag aandeel (5-7%) zoals Utrechtse Heuvelrug, Zeist, Baarn en de Bilt, 'groene' gemeenten waar wonen een grotere rol speelt dan bedrijvigheid.

Tabel 11: Top 5 gemeenten met grootste aandeel circulaire bedrijven.

Gemeente	Aandeel circulaire bedrijven van totaal aantal bedrijven
1. Renswoude	9.9%
2. Woerden	9.7%
3. Oudewater	9.6%
4. Veenendaal	9.6%
5. Woudenberg	9.5%

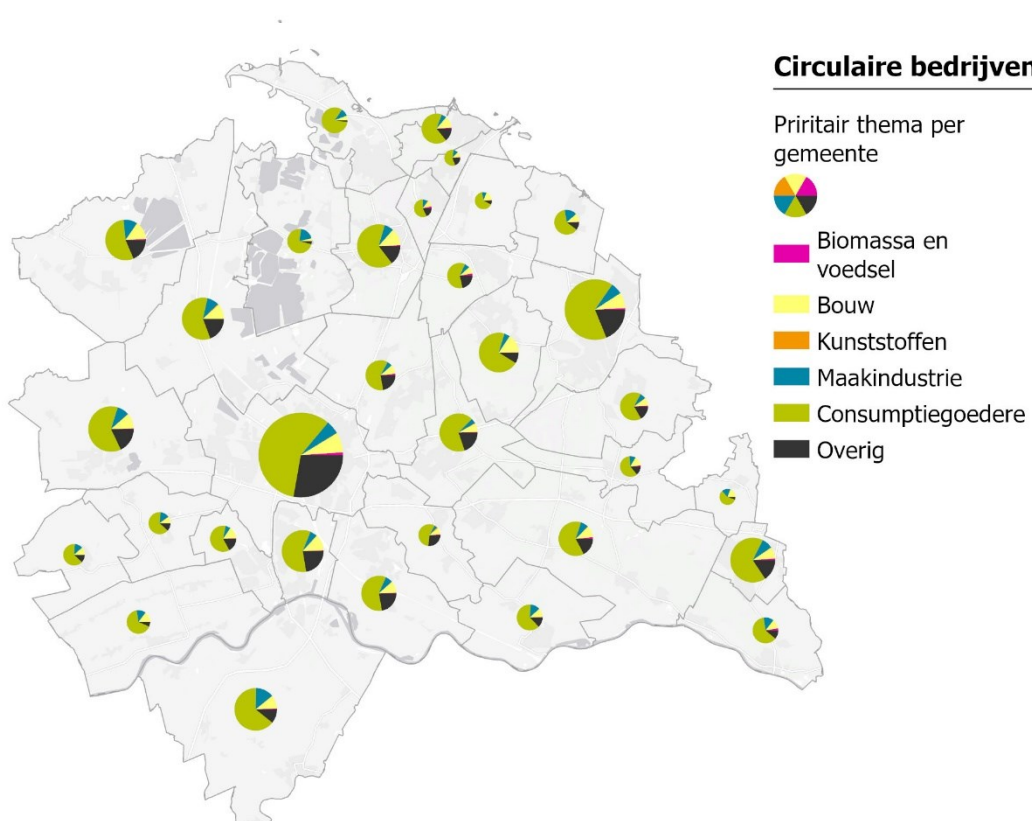

Figuur 20: Aantal circulaire bedrijven per gemeente ten opzichte van het totaal aantal bedrijven.

5.2 Verdeling prioritaire thema's in gemeenten

⇒ **Circulaire bedrijven actief met Consumptiegoederen in iedere gemeente grootste aandeel**

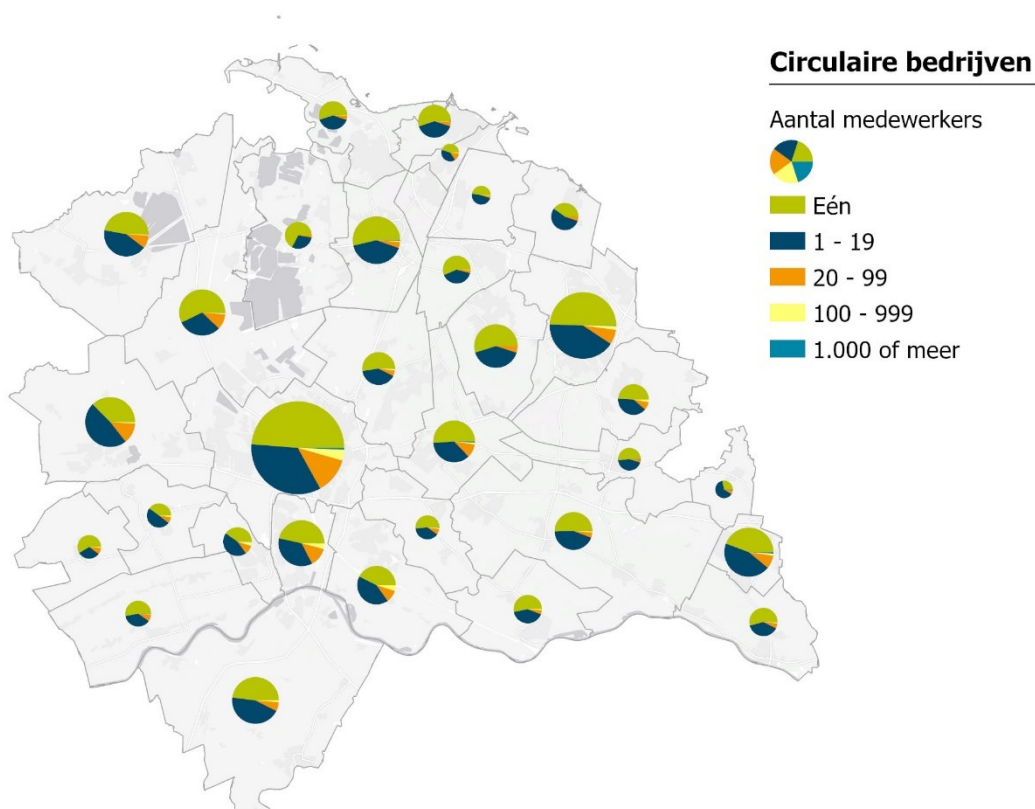
In figuur 21 is per gemeente weergegeven wat de verdeling van de circulaire bedrijven over de verschillende prioritaire thema's is. Daarbij hangt de grootte van de cirkel samen met het aantal circulaire bedrijven in de gemeente. Te zien is dat het aandeel circulaire bedrijven in Consumptiegoederen overal het grootst is. Ook is te zien dat er tussen de gemeenten (kleine) verschillen zijn tussen de verdeling van de circulaire bedrijven over de verschillende prioritaire thema's.

Figuur 21: Prioritaire thema's per gemeente.

5.3 Bedrijfs grootte per gemeente

De figuur hieronder laat de verdeling van bedrijven naar het aantal medewerkers zien per gemeente. Het aandeel zzp'ers is overal hoog.

Figuur 22: Overzicht van aantal medewerkers per categorie in de regio Utrecht.

5.4 Factsheet gemeenten

Voor alle gemeenten in de regio Utrecht is vanuit dit onderzoek een gemeentelijke factsheet afgeleid met kerngegevens over de circulaire bedrijvigheid. Gemeenten kunnen de factsheet opvragen bij de provincie. Op de factsheet staan gegevens over het aantal en aandeel circulaire bedrijven, in welke circulaire thema de circulaire bedrijven vallen en welke circulaire strategie ze toepassen. Ook is een vergelijking gemaakt tussen de gemeentelijke gegevens en die van de regio als geheel. Een voorbeeld is hierna gegeven.

Gemeente: X

Deze factsheet hoort bij de nulmeting circulaire bedrijvigheid regio Utrecht. Op deze factsheet staat hoeveel circulaire bedrijven er in de gemeente zijn, in welk prioritair thema ze vallen en welke circulaire strategie ze toepassen.

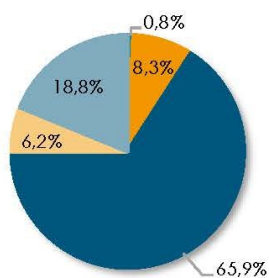
Een circulair bedrijf is een bedrijf dat één of meerdere circulaire bedrijfsactiviteiten in uitvoering brengt. Dit betekent dat een bedrijf een circulaire strategie toepast. Voorbeelden zijn bedrijven die zich bezig houden met reparatie, grondstoffen hergebruiken of juist producten of diensten aanbieden waarvoor geen of weinig grondstoffen nodig zijn.

Hieronder staat hoeveel van dit soort bedrijven zich in de gemeente bevinden en hoeveel procent dit is ten opzichte van het totaal aantal bedrijven.

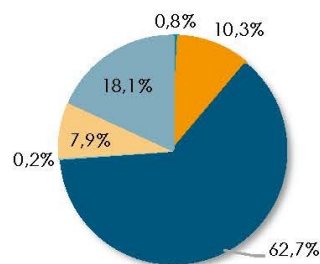
Aantal CE-bedrijven: **1.031**
Aantal bedrijven: **15.745**

Aandeel CE-bedrijven: **6,5%**

Verdeling circulaire bedrijven over prioritair thema

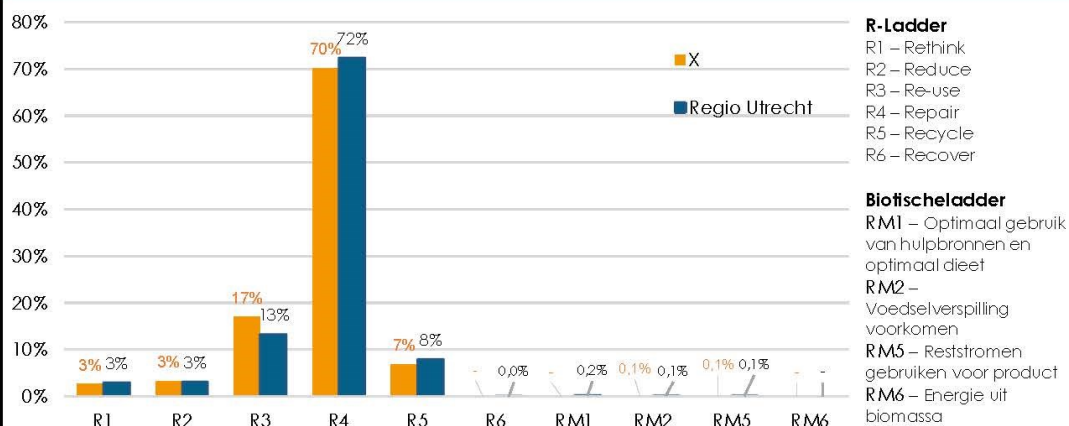
X

Regio Utrecht

Het Rijksprogramma circulaire economie onderscheid vijf prioritaire thema's voor de circulaire economie. Deze prioritaire thema's zijn sectoren die belangrijk zijn voor de Nederlandse economie en het milieu belasten. Verbeteringen in deze sectoren zijn dus nodig. Hierboven staat de verdeling van de circulaire bedrijven over de prioritaire thema's in de gemeente en in de provincie. Elk bedrijf hoort maar bij één prioritair

Verdeling circulaire bedrijven over circulaire strategie

6 Samenvatting en aanbevelingen

6.1 Samenvatting

Regio Utrecht economisch gespecialiseerd in dienstverlening

- In de regio Utrecht zijn ruim 190.000 bedrijven en organisaties gevestigd. Deze bedrijvigheid kent een economische specialisatie in met name informatie en communicatie, financiële instellingen en overheidsorganisaties.
- Bedrijven en organisaties actief in deze dienstverlenende specialisaties voldoen over het algemeen niet aan de definitie van een circulair bedrijf. Het gevolg is dat het aandeel circulaire bedrijven in de regio Utrecht in theorie minder hoog kan worden in vergelijking met een regio waar het aandeel dienstverlenende bedrijven lager is. Deze dienstverlenende bedrijven kunnen overigens wel ondersteunend zijn aan de circulaire bedrijvigheid.
- Ook bij bedrijven die vallen onder de prioritaire thema's Bouw en Biomassa en voedsel zien we dat de dienstverlenende bedrijven meer dan gemiddeld in de regio Utrecht aanwezig zijn.
- Er zijn ook economische sectoren waarin de regio Utrecht minder sterk vertegenwoordigd is, met name geldt dit voor de landbouw (sterk ondervertegenwoordigd), de industrie en de bouwnijverheid.

Eén op de zeventien bedrijven (5,8%) is in de regio Utrecht een circulair bedrijf

- Eén op de zeventien bedrijven en organisaties (5,8%) in de regio is een circulair bedrijf (ruim 11.000). Dit is enigszins lager dan in Nederland waar 6,4% van de bedrijven circulair is. Mogelijk hangt dit samen met de eerdergenoemde sterke specialisatie in een aantal dienstverlenende sectoren.

Kerngegevens	Regio Utrecht	Landelijk
Aantal bedrijven	192.896	2.046.055
Economische specialisatie bedrijven: boven gemiddeld	• Informatie en communicatie • Financiële instellingen • Overheidsorganisaties	
Economische specialisatie bedrijven: onder gemiddeld	• Landbouw • Industrie • Bouwnijverheid	
Aantal circulaire bedrijven	11.212	129.995
Aandeel circulaire bedrijven	5,8%	6,4%

Meeste circulaire bedrijven in de regio Utrecht richten zich op reparatie (72%)

- Het grootste deel van de circulaire bedrijven (72%) in de regio is gericht op reparatie (R4). Dit zijn bijvoorbeeld fiets- of autoreparatiebedrijven. Het hoge aandeel is vergelijkbaar met het landelijke beeld (75%).
- Ook voor wat betreft de toepassing van andere 'circulaire strategieën' vertoont de regio een vergelijkbaar beeld met geheel Nederland. Wel valt op dat hergebruik (R3) in de regio duidelijk hoger is dan landelijk (13% om 8%). Dit zijn bijvoorbeeld winkels in tweedehands kleding.

Meeste circulaire bedrijven in de regio Utrecht actief in Consumptiegoederen (63%)

- Circulaire bedrijven in de regio Utrecht zijn grotendeels actief in Consumptiegoederen (63%). Dit hoge aandeel is vergelijkbaar met het landelijke beeld (65%). Het betreft bijvoorbeeld verhuur en lease van auto's, consumentenartikelen, machines en overige roerende goederen.

- Voor wat betreft de aanwezigheid in andere prioritaire thema's (sectoren) vertoont de regio Utrecht eveneens een vergelijkbaar beeld met geheel Nederland. Alleen het aandeel circulaire bedrijven in de Maakindustrie is enigszins lager dan landelijk (8% om 13%).

Verdeling circulaire bedrijven	Regio Utrecht	Landelijk
Circulaire strategie waar meeste circulaire bedrijven zich op richten	Reparatie: 72%	Reparatie: 75%
Prioritair thema waarin meeste circulaire bedrijven actief zijn	Consumptiegoederen: 63%	Consumptiegoederen: 65%

Meeste circulaire bedrijven zijn 1-persoons bedrijf

- Veel van de circulaire bedrijven in de regio Utrecht heeft 50 werknemers of minder. Van het totaal aantal circulaire bedrijven is bijna de helft een 1-persoonsbedrijf (46%).
- Voor het bepalen van het aantal werknemers werkzaam bij circulaire bedrijven ontbreken de juiste data.

Meeste werknemers bij circulaire bedrijven gericht op hergebruik (R3) gevolgd door reparatie (R4)

- Bij bedrijven gericht op hergebruik zijn de meeste werknemers werkzaam, gevolgd door reparatie.

Omvang en werknemers	Regio Utrecht	Landelijk
Omvang van de meeste circulaire bedrijven	1-persoonsbedrijf (46%)	Niet bekend
Prioritair waarin de meeste werknemers werkzaam zijn	- Hergebruik - Reparatie	Niet bekend

Aandeel circulaire bedrijven in één van de prioritaire thema's: 13%

- Van alle bedrijven in de regio Utrecht valt 35% (ruim 68.000) in één van de prioritaire thema's. Van deze ruim 68.000 bedrijven zijn er ruim 9.000 (ongeveer 13%) geclassificeerd als een circulair bedrijf. Dit is een aanzienlijk hoger percentage dan de 5,8% van alle bedrijven dat als circulair is geclassificeerd.

Prioritair thema	Aantal bedrijven	Aandeel alle bedrijven	Aantal circulaire bedrijven	Aandeel circulaire bedrijven
Totaal	192.896	100%	11.212	
Bouw	23.043	12%	1.157	5%
Biomassa en voedsel	9.304	5%	93	1%
Consumptiegoederen	33.521	17%	7.031	21%
Maakindustrie	2.477	1%	881	36%
Kunststoffen	85	Nihil	17	13%
Totaal prioritaire thema's	68.430	35%	9.179	13%
Overig (buiten prioritaire thema's)	124.466	65%	2.033	2%

Van de circulaire bedrijven is 28% gevestigd op een bedrijventerrein

- Van de circulaire bedrijven is 28% gevestigd op een bedrijventerrein. In de top 5 bedrijventerreinen naar aantal circulaire bedrijven staan: Isselt, Amersfoort (204), Soestdijkse Grachten, Soest (146), Lage Weide, Utrecht (130), Plettenburg-De Wiers Zuid, Nieuwedijk (129) en Bedrijventerrein Mijdrecht, Mijdrecht (124).

Aandeel circulaire bedrijven in gemeenten lijkt samen te hangen met sectorstructuur

- De sectorstructuur in de gemeenten lijkt sterk van invloed te zijn op het aandeel circulaire bedrijven. De gemeenten met het grootste aandeel circulaire bedrijven (>9,1%) zijn alle middelgrote gemeenten, zoals Renswoude en Woerden, met een relatieve sterke vertegenwoordiging van industriële en landbouw-gerelateerde bedrijvigheid en een relatief beperkte aanwezigheid van dienstverlenende sectoren.
- Het lagere aandeel circulaire bedrijven (<5%) voor Utrecht en Gooi- en Vechtstreek hangt, als spiegelbeeld, samen met het juist hoge aandeel van de zakelijke en publieke dienstverlening in de economie. Ook is er een groep gemeenten met een relatief laag aandeel (5-7%) zoals Utrechtse Heuvelrug, Zeist, Baarn en de Bilt, 'groene' gemeenten waar wonen een grotere rol speelt dan bedrijvigheid.

6.2 Aanbevelingen

Van nulmeting naar monitoring

Dit onderzoek geeft zicht op de circulaire bedrijvigheid in de regio Utrecht en hoe zich dat verhoudt tot de circulaire bedrijvigheid in Nederland. Het is een nulmeting. Een periodieke herhaalmeting wordt aanbevolen om zicht op de voortgang van de transitie te krijgen.

Gebruik aandeel circulaire bedrijvigheid binnen prioritaire thema's

Het aandeel circulaire bedrijven van bedrijven actief in prioritaire thema's (13%) is mogelijk een betere graadmeter voor de voortgang van de circulaire transitie dan het percentage van alle bedrijven (5,8%). Het Rijksbeleid richt zich immers op de bedrijven in deze prioritaire thema's. Aanbevolen wordt met het PBL te overleggen of deze parameter ook onderdeel zou kunnen zijn van de landelijke meting voor de ICER om daarmee dan ook een landelijk vergelijking te kunnen maken.

Werkgelegenheid bij circulaire bedrijven beter in beeld brengen

Aanbevolen wordt met het CBS nader te onderzoeken hoe de werkgelegenheid binnen de circulaire economie beter in beeld te krijgen.

A1 Werkwijze inventarisatie circulaire bedrijvigheid (2022)

Voor het inventariseren van circulaire bedrijven zijn verschillende werkwijzen toegepast:

- **Zoekstrategie 1:** Inventarisatie met SBI-codes.
- **Zoekstrategie 2:** Inventarisatie middels webcrawl.
- **Zoekstrategie 3:** Inventarisatie innovatieve circulaire bedrijven.

Hieronder zijn de werkwijzen nader toegelicht. Voor een uitgebreidere uitleg wordt verwezen naar 'Meting circulaire bedrijvigheid 2022 (RHDHV, 2022)'. Figuur 15 geeft een overzicht van de verdeling circulaire bedrijven die per werkwijze geïnterviewd is.

1. Zoekstrategie 1: inventarisatie met SBI-codes

De eerste methode om circulaire bedrijven te inventariseren is door bedrijven te selecteren met een SBI-code waarvan is aangenomen dat alle bedrijven binnen deze SBI-code circulaire bedrijfsactiviteiten uitvoeren. Zo omvat SBI 3311 de reparatie van producten van metaal. Alle bedrijven binnen die binnen deze SBI vallen, verrichten reparatiewerkzaamheden en vallen daarmee binnen de circulaire economie. In bijlage 1 van het rapport 'Meting circulaire bedrijvigheid 2022' (RHDHV, 2022) is het gebruikte relatieschema SBI-code en al het dan niet circulair zijn van een bedrijf opgenomen.

De classificatie van bedrijven als circulair op basis van SBI-code is niet altijd zwart-wit. Er zijn twijfelgevallen. Voorbeelden zijn reiniging gerelateerde SBI's of fitnesscentra. Deze zijn in de huidige meting niet meegenomen.

Voor deze meting is gebruik gemaakt van het PAR-databestand met peildatum april 2021.

Kenmerken toevoegen aan circulaire bedrijven

Vervolgens zijn aan de SBI-codes die geclassificeerd zijn als circulair, ook een circulaire strategie en een prioritaire thema toegevoegd. Zie in tabel 2 enkele voorbeelden.

Tabel 12: Uitsnede van SBI-codes met daarbij de circulaire strategie en het prioritaire thema.

SBI	Omschrijving	Strategie	Prioritair thema
4311	Slopen van bouwwerken	R5 - Recycle	Bouw
45112	Handel in en reparatie van personenauto's en bedrijfsauto's	R4 - Repair	Consumptiegoederen
45192	Handel in en reparatie van zwaardere bedrijfsauto's	R4 - Repair	Maakindustrie

Onnauwkeurigheden werkwijze 1

1. Onvolledig beeld: De inventarisatie op basis van SBI-code van circulaire bedrijven geeft een onvolledig beeld. Niet alle circulaire bedrijven zijn immers te vinden op basis van een SBI-code. In de analyse ontbreken sommige circulaire strategieën omdat deze niet gerelateerd kunnen worden aan een SBI-code (het gaat veelal om R2, R6 en alle M-strategieën).
2. Het kan zijn dat bedrijven in het PAR-databestand niet onder de juiste SBI zijn geclassificeerd. Hierdoor kunnen bedrijven ten onrechte uit de groep circulaire bedrijven vallen of juist ten onrechte binnen de lijst vallen.

2. Zoekstrategie 2: inventarisatie met webcrawl

De werkwijze met SBI-codes geeft alleen bedrijven weer die binnen een 'circulaire' SBI vallen. Zoals eerder aangegeven geeft dit geen volledig beeld. Er zijn bedrijven die onder 'niet-circulaire' SBI-codes vallen, die wel circulaire activiteiten verrichten. Om ook zicht te krijgen op deze bedrijven is gewerkt met een webcrawl. De webcrawl heeft plaatsgevonden in februari 2022. Deze werkwijze bestaat uit de volgende stappen:

1. Keywords bepalen voor de webcrawl.
2. Uitvoeren webcrawl.
3. Kenmerken toevoegen aan bedrijven.

Stap 1: keywords bepalen voor de webcrawl

Bij de webcrawl wordt gezocht naar bedrijven die bepaalde keywords op hun website gebruiken. In de landelijke meting 2020 is een lijst van keywords, gerelateerd aan de circulaire economie, opgesteld. Het gaat hierbij om 'algemene' keywords (19 woorden) en om 'specifieke' keywords (131 woorden). Algemene keywords beschrijven de context van specifieke keywords. Voorbeelden van algemene keywords zijn: circulaire economie, zero waste, duurzaamheid en biobased economie. Een specifiek keyword beschrijft een circulaire activiteit van een bedrijf. Voorbeelden van specifieke keywords zijn: tiny house (R1), prefab (R2), tweedehands (R3), repareren (R4), chemische recycling (R5), afvalenergiecentrale (R6), eiwittransitie (M1), voedselverspilling tegengaan (M2), compost (M5), microvergisting (M6). Voor de totale lijst van keywords zie bijlage 3 van het rapport: 'Meting circulaire bedrijvigheid 2022' (RHDHV, 2022).

Stap 2: uitvoeren webcrawl

Aan de hand van de 'circulaire' keywords is de webcrawl ingericht. De webcrawl is uitgevoerd met het Company.Info-databestand met bedrijfsgegevens. De webcrawl zelf bestaat uit de volgende stappen.

1. Webcrawl: Het inventariseren van websites van Nederlandse bedrijven die 'circulaire' keywords op hun website vermelden.
2. Keywords voorzien van een gewicht (factor): Elk keyword wordt voorzien van een gewicht (factorscore). Deze geeft aan in welke mate het keyword relevant is voor de betreffende circulaire strategie. Een algemeen keyword heeft een lage score. Een specifiek keyword heeft een hoge score.
3. Factorscores toekennen aan websites: De geïnventariseerde websites van potentiële circulaire bedrijven worden voorzien van een waardering op basis van gevonden keywords. Factorscore 12 is bestempeld als de minimale score die een bedrijf moet hebben om mee te kunnen worden genomen in de selectie.
4. Iteraties: In deze meting zijn de keywords die nieuw zijn t.o.v. voorgaande meting gevalideerd door gescoorde websites te beoordelen aan de hand van een testprotocol
5. Circulaire strategie toekennen aan websites circulaire bedrijven: Websites zijn toegewezen aan een circulaire strategie. Dit gebeurt op basis van de hoogste circulaire strategie waarin het bedrijf een factorscore van minimaal 12 punten heeft behaald.
6. SBI-filter toepassen: Over de uiteindelijke resultaten is een SBI-filter toegepast. Dit om ruis te verminderen en aan te sturen op de juiste toewijzing van circulaire strategieën. Zo wordt bijvoorbeeld SBI 53202 Koeriers niet meegenomen.

Onnauwkeurigheden werkwijze 2:

1. Niet alle (circulaire) bedrijven worden meegenomen:
 - Bedrijven zonder website worden niet gevonden.
 - Bedrijven buiten de database van Company.Info worden niet gevonden.
 - Bedrijven die geen circulaire activiteiten melden op de website worden niet gevonden. Dit geldt in het bijzonder voor bedrijven binnen de landBouw. Deze zijn niet te vinden door middel van werkwijze 1 met SBI-codes, omdat de SBI te algemeen is om als circulair bestempeld te worden. Tevens hebben deze bedrijven veelal geen website, óf geen website waar een circulaire bedrijfsactiviteit gemeld staat.

2. Factor score 12 biedt geen zekerheid: In deze studie is, net als in voorgaande meting in 2020, uitgegaan van een grenswaarde van 12 als factorscore voor het classificeren van bedrijven als circulair. Een factorscore 12 is gebleken effectief om tot een goede selectie van circulaire bedrijven te komen, maar biedt geen zekerheid: ook in de huidige dataset zullen foutieve waarden voorkomen.
3. SBI-filter is effectief maar sluit ook bedrijven uit: De werking van SBI-filters is effectief maar biedt ook geen zekerheid.
4. Resultaat webcrawl is tijdsgebonden: Het resultaat van een webcrawl is tijdgebonden. Teksten op websites veranderen. Dit is niet alleen omdat bedrijfsactiviteiten veranderen maar ook om beter aan te sluiten op de doelgroep van het bedrijf zonder dat er andere activiteiten zijn. Deze methode is daardoor minder geschikt voor het aangeven van groei.

3. Zoekstrategie 3: inventarisatie innovatieve circulaire bedrijven

Een 'innovatieve circulaire activiteit' is het toepassen van een nieuw productontwerp, nieuw businessmodel of nieuwe technologie gericht op een circulaire economie. De innovatie is daarbij in de praktijk toegepast. Voor het vinden van innovatieve circulaire bedrijven zijn twee zoekstrategieën gebruikt

Innovatieve keywords

Tijdens de webcrawl zijn keywords gebruikt om circulaire bedrijven te vinden. Een aantal van de gebruikte keywords is geclassificeerd als kenmerkend voor een innovatieve activiteit. De lijst met innovatieve keywords is terug te vinden in bijlage 5 van 'Meting circulaire bedrijvigheid 2022 (RHDHV, 2022). Daar staat ook aangegeven om wat voor type innovatie het gaat. Bij type innovatie zijn onderscheiden: nieuw businessmodel, nieuwe techniek en nieuw productontwerp. De gevonden bedrijven zijn met deze werkwijze een subset van de eerder als circulair geclassificeerde bedrijven via de webcrawl.

Handmatige search platforms

De tweede zoekstrategie voor innovatieve circulaire bedrijven is gericht op 'verzamelwebsites'. Verzamelwebsites zijn platforms waar circulaire bedrijven gebundeld staan. Handmatig zijn deze websites doorzocht op circulaire activiteiten. Tevens is aan elk innovatief bedrijf een circulaire strategie en een prioritaire thema toegewezen op basis van de omschrijving van de activiteit op de website.

Onnauwkeurigheden:

1. Definitie innovatief: Wat als innovatief bestempeld wordt, is tijdsafhankelijk. Om die reden is besloten bij deze meting te definiëren wat een innovatieve bedrijfsactiviteit is. Dit maakt dat het moeilijk de ontwikkeling van het aantal innovatieve bedrijven in de tijd te volgen.

A2 Overzicht SBI-codes prioritaire thema's

Prioritair thema	Aantal bedrijven	Circulaire bedrijven	Aandeel	SBI-codes
Biomassa en voedsel	9272	94	1%	01: Landbouw, jacht en dienstverlening voor de landbouw en jacht.
Biomassa en voedsel	9272	94	1%	02: Bosbouw, exploitatie van bossen en dienstverlening voor de bosbouw.
Biomassa en voedsel	9272	94	1%	03: Visserij en kweken van vis en schaaldieren.
Biomassa en voedsel	9272	94	1%	10: Vervaardiging van voedingsmiddelen.
Biomassa en voedsel	9272	94	1%	11: Vervaardiging van dranken.
Biomassa en voedsel	9272	94	1%	12: Vervaardiging van tabaksproducten.
Biomassa en voedsel	9272	94	1%	16: Primaire houtbewerking en vervaardiging van artikelen van hout, kurk, riet en vlechtwerk (geen meubels).
Biomassa en voedsel	9272	94	1%	56: Eet- en drinkgelegenheden.
Maakindustrie	2138	882	41%	20: Vervaardiging van chemische producten.
Maakindustrie	2138	882	41%	23: Vervaardiging van overige niet-metaalhoudende minerale producten.
Maakindustrie	2138	882	41%	24: Vervaardiging van metalen in primaire vorm.
Maakindustrie	2138	882	41%	25: Vervaardiging van producten van metaal (geen machines en apparaten).
Maakindustrie	2138	882	41%	26: Vervaardiging van computers en van elektronische en optische apparatuur.
Maakindustrie	2138	882	41%	27: Vervaardiging van elektrische apparatuur.
Maakindustrie	2138	882	41%	28: Vervaardiging van overige machines en apparaten.
Maakindustrie	2138	882	41%	29: Vervaardiging van auto's, aanhangwagens en opleggers.
Maakindustrie	2138	882	41%	30: Vervaardiging van overige transportmiddelen.
Maakindustrie	2138	882	41%	33: Reparatie en installatie van machines en apparaten.
Consumptie goederen	32604	7031	22%	13: Vervaardiging van textiel
Consumptie goederen	32604	7031	22%	14: Vervaardiging van kleding
Consumptie goederen	32604	7031	22%	15: Vervaardiging van leer, lederwaren en schoenen
Consumptie goederen	32604	7031	22%	17: Vervaardiging van papier, karton en papier- en kartonwaren
Consumptie goederen	32604	7031	22%	18: Drukkerijen, reproductie van opgenomen media
Consumptie goederen	32604	7031	22%	31: Vervaardiging van meubels

Consumptie goederen	32604	7031	22%	32: Vervaardiging van overige goederen
Consumptie goederen	32604	7031	22%	37: Afvalwaterinzameling en -behandeling
Consumptie goederen	32604	7031	22%	38: Afvalinzameling en -behandeling; voorbereiding tot recycling
Consumptie goederen	32604	7031	22%	39: Sanering en overig afvalbeheer
Consumptie goederen	32604	7031	22%	45: Handel in en reparatie van auto's, motorfietsen en aanhangers
Consumptie goederen	32604	7031	22%	46: Groothandel en handelsbemiddeling (niet in auto's en motorfietsen)
Consumptie goederen	32604	7031	22%	47: Detailhandel (niet in auto's)
Consumptie goederen	32604	7031	22%	53: Post en koeriers
Consumptie goederen	32604	7031	22%	55: Logiesverstrekking
Consumptie goederen	32604	7031	22%	58: Uitgeverijen
Consumptie goederen	32604	7031	22%	77: Verhuur en lease van auto's, consumentenartikelen, machines en overige roerende goederen.
Consumptie goederen	32604	7031	22%	95: Reparatie van computers en consumentenartikelen
Bouw	22726	1158	5%	41: Algemene burgerlijke en utiliteitsbouw en projectontwikkeling
Bouw	22726	1158	5%	42: Grond-, water- en wegenbouw (geen grondverzet)
Bouw	22726	1158	5%	43: Gespecialiseerde werkzaamheden in de bouw
Bouw	22726	1158	5%	68: Verhuur van en handel in onroerend goed
Bouw	22726	1158	5%	71: Architecten, ingenieurs en technisch ontwerp en advies; keuring en controle
Kunststoffen	71	18	25%	22: Vervaardiging van producten van rubber en kunststof
Overige	126086	2033	2%	00: SBI-code niet vastgesteld of geen bedrijfsactiviteit(en)
Overige	126086	2033	2%	06: Winning van aardolie en aardgas
Overige	126086	2033	2%	08: Winning van delfstoffen (geen olie en gas)
Overige	126086	2033	2%	09: Dienstverlening voor de winning van delfstoffen
Overige	126086	2033	2%	19: Vervaardiging van cokesovenproducten en aardolieverwerking
Overige	126086	2033	2%	21: Vervaardiging van farmaceutische grondstoffen en producten
Overige	126086	2033	2%	35: Productie en distributie van en handel in elektriciteit, aardgas, stoom en gekoelde lucht
Overige	126086	2033	2%	36: Winning en distributie van water

Overige	126086	2033	2%	49: Vervoer over land
Overige	126086	2033	2%	50: Vervoer over water
Overige	126086	2033	2%	51: Luchtvaart
Overige	126086	2033	2%	52: Opslag en dienstverlening voor vervoer
Overige	126086	2033	2%	59: Productie en distributie van films en televisieprogramma's; maken en uitgeven van geluidsopnamen
Overige	126086	2033	2%	60: Verzorgen en uitzenden van radio- en televisieprogramma's
Overige	126086	2033	2%	61: Telecommunicatie
Overige	126086	2033	2%	62: Dienstverlenende activiteiten op het gebied van informatietechnologie
Overige	126086	2033	2%	63: Dienstverlenende activiteiten op het gebied van informatie
Overige	126086	2033	2%	64: Financiële instellingen (geen verzekeringen en pensioenfondsen)
Overige	126086	2033	2%	65: Verzekeringen en pensioenfondsen (geen verplichte sociale verzekeringen)
Overige	126086	2033	2%	66: Overige financiële dienstverlening
Overige	126086	2033	2%	69: Rechtskundige dienstverlening, accountancy, belastingadvisering en administratie
Overige	126086	2033	2%	70: Holdings (geen financiële), conserndiensten binnen eigen concern en managementadvisering
Overige	126086	2033	2%	72: Speur- en ontwikkelingswerk
Overige	126086	2033	2%	73: Reclame en marktonderzoek
Overige	126086	2033	2%	74: Industrieel ontwerp en vormgeving, fotografie, vertaling en overige consultancy
Overige	126086	2033	2%	75: Veterinaire dienstverlening
Overige	126086	2033	2%	78: Arbeidsbemiddeling, uitzendbureaus en personeelsbeheer
Overige	126086	2033	2%	79: Reisbemiddeling, reisorganisatie, toeristische informatie en reserveringsbureaus
Overige	126086	2033	2%	80: Beveiliging en opsporing
Overige	126086	2033	2%	81: Facility management, reiniging en landschapsverzorging
Overige	126086	2033	2%	82: Overige zakelijke dienstverlening
Overige	126086	2033	2%	84: Openbaar bestuur, overheidsdiensten en verplichte sociale verzekeringen
Overige	126086	2033	2%	85: Onderwijs
Overige	126086	2033	2%	86: Gezondheidszorg

Overige	126086	2033	2%	87: Verpleging, verzorging en begeleiding met overnachting
Overige	126086	2033	2%	88: Maatschappelijke dienstverlening zonder overnachting
Overige	126086	2033	2%	90: Kunst
Overige	126086	2033	2%	91: Culturele uitleencentra, openbare archieven, musea, dieren- en plantentuinen, natuurbehoud
Overige	126086	2033	2%	92: Loterijen en kansspelen
Overige	126086	2033	2%	93: Sport en recreatie
Overige	126086	2033	2%	94: Levensbeschouwelijke en politieke organisaties, belangen- en ideële organisaties, hobbyclubs
Overige	126086	2033	2%	96: Wellness en overige dienstverlening; uitvaartbranche
Overige	126086	2033	2%	97: Huishoudens als werkgever van huishoudelijk personeel
Overige	126086	2033	2%	98: Niet-gespecificeerde productie van goederen en diensten door particuliere huishoudens voor eigen gebruik